Levitysryntäyksen aikana on Vapauden tilaajamäärä kohotettava 10,000:een

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 234 — 1928 Federated Pressin jäsen Torstaina, lokakuun 25 p:nä—Thur., Oct. 25 Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Kuuma veri valko-Unkarissa kuohahtanut

JUUTALAISVASTAISET MELLAKAT SAATTANEET BETHLENIN HALLITUKSEN VAIKEAAN ASEMAAN — JOUKKOVANGITSEMISIA — METELI PARLAMENTISSA.

BUDAPEST, lokak. 24. — Hallituksen antamalla ukaasilla on neljä yliopistoa suljettu, parlamentissa on ollut kihkeä väittely, 140 henkilöä on vangittu ja lukuisia ihmisiä on saanut surmansa. Nämä kaikki ovat tuloksia muutama päivä takaperin alkaneista juutalaisvastaisista levottomuuksista. Isänmaallifascististen ylioppilaiden ja työläisten välillä on ollut katkeria yhteenottoja joiden aikana poliisi raivoisasti hyökkäsi väkijoukkoon. Hallituksen kannattajat väittävät että ylioppilaiden päämääränä on kreivi Bethlenin hallituksen kukistaminen. Vastustajat päinvastoin väittävät että mellakoiden järjestäjänä on ollut itse hallitus.

Juutalaisvastaiset levottomuudet alkoivat jo joku viikko sitten kun ylioppilaat syyttivät hallitusta siitä, että se salli yliopistoihin tulla suuremman määrän juutalaisia ylioppilaita, kuin mitä laki edellyttää.

Mellakat aiheuttivat kiihkeän kohtauksen parlamentissa. Oppositsionipuolueet pitivät hallitusta kokonaan vastuunalaisena tilanteesta, ja muuan edustajista, tohtori Fabian, väitti, että mellakat oli järjestänyt sisäministeriön alisihteeri. Hän sanoi, että tämä virkailija oli lähettänyt salaisia määräyksiä ylioppilaille, kehoittaen heitä hyökkäämään juutalaisia vastaan, ja lisäsi, että viattomia ihmisiä oli murhattu, ja murhaajien sallittu karata.

Metelin vallitessa vaati sisäministeri Nagyker Fabiania todistamaan syytöksensä. Kun hän ei sitä tehnyt, poistettiin hän istuntosalista puhemiehen käskystä .Mainittu alisihteeri haastoi hänet kaksintaisteluun.

Pikatavaramiesten riita kuulemma sovittu

NEW YORK, lokak. 25. — American Railway Express Companyn taholta ilmoitettiin eilen illalla, että se oli päässyt sopimukseen kansainvälisen rautatie- ja höyrylaivakirjureiden veljesliiton kanssa. Mainittuun liittoon kuuluvat n. 9,000 pikatavaratyöläistä olivat täällä lakossa lokak. 9—11 päivien välillä, lopettaen sittemmin lakkonsa, kun yhtiö oli luvannut sopia erimielisyydet. Sittemmin ilmoitettiin liiton taholta, että yhtiö oli ryhtynyt vehkeilemään sopimuksen aikaansaamista vastaan, jonka takia uhattiin julistaa yhtiö uudelleen lakkotilaan kautta koko maan. Ylläolevan tiedon mukaan on yhtiö taipunut sopimukseen. Sopimuksen ehdot ovat vielä tuntemattomat.

KUOLEMAN RANGAISTUSTA VAADITAAN POISTETTAVAKSI SAKSASSA

Berlin. — Rikoslain muuttamista pohtivassa valtiopäiväkomiteassa on oikeusministeri Erich Koch asettunut kannattamaan kuoleman rangaistuksen poistamista Saksasta, selittäen, ettei Saksan kansa ole sen raaempaa tai moraalittomampaa, kuin niidenkään maiden, joissa kuoleman rangaistus on jo poistettu. Koch viittasi erikoisesti Itävallan esimerkkiin. Saksassa käytännössä oleva kuoleman rangaistus edellyttää mestausta täytäntöönpanokeinona.

NAUKKU-AUTOMAATIT LONTOOSSA

Lontoo. — Täällä on otettu käytäntöön erikoiset automaattikoneet, josta väkijuomain ystävät voivat saada valmiin cocktailin eli muuta "ainetta", pudottamalla rahan koneeseen. Ainoa vika kuuluu olevan, että koneessa on kello, joka sulkee koneiston määrätyllä ajalla, joten ryypyn saaminen "takaoven kautta" tavallisen kapakka-ajan jälkeen ei ole mahdollinen.

CANADAN LIPPUKYSYMYS ESILLE

Ottawa, lokak. 25. — C. P. MacIntosh tulee esittämään parlamentille erikoisen lippulain, jonka tarkoituksena on saada maalle selvästi brittiläisestä eroava lippu.

Amerikkalaisten kapitalistien valtaukset Brasiliassa

Firestone kumiyhtiö keinotellut itselleen suuren maa-alueen

PARA, Brasilia. — Hallitus on myöntänyt amerikkalaiselle Firestonen kumiyhtymälle konsessionin 2,400,000 eekkeriä käsittävään maa-alueeseen, kumi-istutuksia varten. Brasililaiset liikemiehet ovat kuulemma tyytymättömiä hallituksen toimenpiteisiin, katsoen että hallitus suosii ulkolaisia kapitalisteja kotimaisten kustannuksella. Firestonelle myönnetty konsessioni on ehdoiltaan samanlainen, kuin Fordille aikaisemmin myönnetty konsessioni.

Englantilais-ranskalainen sotaliitto

LAIVASTOSOPIMUS PALJASTUNUT YHDYSVALTOJA VASTAAN SUUNNATUKSI SOPIMUKSEKSI

LONTOO, lokak. 24. — Täyttä yhteistoimintaa laivastoasioissa Yhdysvaltain kantaa vastaan sekä Ranskalle vapautta ylläpitää Euroopan suurinta armeijaa olivat kaksi huomattavinta asiaa, jotka paljastuivat nyt julkaistusta englantilais-ranskalaisesta laivastosopimuksesta.

Nyt julkaistut asiakirjat sisältävät vain molempien maiden välisen kirjevaihdon ja keskustelut laivastokysymyksistä sekä kannan määrääminen tulevaan aseistariisumiskonferenssiin nähden, jos sellainen tulisi joskus pidettäväksi. Sensijaan eivät Englanti ja Ranska julkaisseet molempien maiden Välimeren ja Tyynenmeren politiikkaa koskevaa kirjevaihtoa, eikä myöskään sitä kirjevaihtoa, joka on syntynyt kannan määräämiseksi Yhdysvaltoja kohtaan sotalaina-asioissa ja Saksan sotakorvauskysymyksissä, vaikka asiantuntevilta tahoilta vakuutetaan, että sopimuksia on tehty näistäkin imperialistisista kysymyksistä.

Sopimus paljastanut Englannin ja Ranskan liittolaisiksi

Lontoo, lokak. 24. — Laivastosopimusta koskevain asiakirjain julkaiseminen ei ole paljastanut mitään sellaista, josta ei jo ennemmin ole ollut tietoa, paitsi että se on vahvistanut liberaalien ja työväenpuolueen taholta esitetyt arvostelut, että sopimus oli tähdätty Yhdysvaltoja vastaan ja merkitsee Englannin entistä lähempää liittoutumista Ranskan kanssa, joka Saksan ja Italian mielestä ei ole sopusoinnussa Locarnon sopimuksen kanssa.

Lloyd George sanoo, että Englannin myönnytys armeijareservikysymyksessä merkitsee sitä, että jokainen aseistariisumiskonferenssi tulee olemaan narripeliä. Se on sopimus, joka tekee Ranskalle mahdolliseksi ylläpitää 5,000,000 miestä käsittävää armeijaa, Puolan 2,000,000 ja muut vastaavan suuruisia armeijoita. "Kelloggin sopimus näissä oloissa ei ole sen rautatiepiletin arvoinen, jonka lordi Cushendun käytti mennessään sitä allekirjoittamaan", sanoo Lloyd George. Arvellaan että laivastosopimus tulee näyttämään huomattavaa osaa tulevissa vaaleissa Englannissa.

Vapaa-ajattelija jatkaa nälkälakkoaan

LITTLE ROCK, Ark. lokak. 24.— Amerikan ateismin edistämisyhdistyksen puheenjohtaja Charles Smith on edelleen nälkälakossa, ja sanoo hän pitkittävänsä lakkoa kahden viikon päässä olevien presidentinvaalien jälkeiseen päivään asti vastalauseeksi Arkansasin ateismin kieltolakia vastaan.

Smith oli eiliseen mennessä ollut kuusi vuorokautta nälkälakossa täkäläisessä vankilassa, missä hän on ollut sovittamassa $25:n sakkoa, jota kieltäytyi maksamasta. Häntä oli sakoitettu tekeillä olevan kehitysopin vastustamislain vastaisen kiihoituksen harjoittamisen takia. — Smith oli jakanut ateistista kirjallisuutta.

Taantumuksellisessa Arkansasin valtiossa ei suvaita kehitysoppia eikä "jumalankieltäjiä". Muuan täkäläinen baptistiseurakunta on pastorinsa ehdotuksesta pannut vastalauseen Smithin vangitsemisen johdosta, vaatien hänelle oikeutta lausua ajatustaan uskonnosta.

Realipalkat ovat nousseet enimmän Neuvostoliitossa

TYÖLÄISTEN JÄRJESTÄMINEN ON YKSI TÄRKEIMPIÄ PROLETARIAATIN TEHTÄVIÄ

Tuodessaan terveisiä Neuvostoliitosta, missä hän oli ollut Canadan kommunistipuolueen edustajana Kommunistisen internatsionalen (Komintern) kuudennessa maailmankongressissa, totesi Vapauden toimittaja toveri S. G. Neil, eilen illalla Liberty-haalilla Sudburyssa suurelle kuulijakunnalle pitämässään puheessa, maailman proletariaatin tärkeimpinä nykypäivän tehtävinä olevan Neuvostoliiton ja sen proletariaatin vallankumouksellisten saavutusten, sekä maailman sorrettujen ja riistettyjen joukkojen ja kansallisuuksien vallankumouksellisten liikkeiden puolustamisen; taistelun ja järjestämisen imperialismin uhkaamaa ja varustautumaa sodanvaaraa vastaan ja sen varalta; ynnä maailman proletariaatin joukkojen järjestämisen ja valistamisen näiden tehtävien suorittamiseksi ja taisteluun maailmansodan vaurioista vakiintunutta kapitalistista järjestelmää ja sen hyökkäyksiä vastaan.

Nämä kysymykset olivat olleet tärkeimmät Kominternin kongressin pohdittavana olleista monista asioista.

Työläisten realipalkat ovat nousseet enimmän Neuvostoliitossa

Selittäessään Neuvostoliiton teollisuudessa saavutetun ennen sotaa vallinneen tuotantotason ja joillakin aloilla sen ylitetynkin, mainitsi toveri Neil työläisten realipalkkojen nousseen Neuvostoliitossa huomattavammin kuin missään muussa maassa maailmassa. Verrattuna ennen sotaa vallinneisiin realipalkkoihin ovat ne nyt keskimäärin 134 pros. verrattuna sataan prosenttiin vuonna 1914. Yhdysvalloissa on vastaava nousu ainoastaan 130 prosenttia ja Englannissa, missä sodan voittamisesta huolimatta kapitalismi ei ole kyennyt vakiinnuttamaan asemaansa vaan on edelleen vaikeassa asemassa, ovat työläisten realipalkat 97 prosenttia, vastaten 100 prosenttia vuonna 1914.

Edelleen on työpäivä Neuvostoliitossa lyhempi kuin missään muissa maissa, sillä yleisestä kahdeksantunnin työpäivästä siirrytään parhaillaan vähinerin seitsemään tuntiin ja vaarallisemmissa töissä on työpäivä ainoastaan kuusi tuntia. Nuoret työläiset työskentelevät ainoastaan 4—6 tuntia päivässä.

Samasta työstä sama palkka naisille

Mielenkiintoisena ja todellista naisten tasa-arvoisuutta osottavana seikkana mainitsi toveri Neil, että naisille maksetaan samasta työstä sama palkka kuin miespuolisillekin työläisille.

Toveri Neil oli vieraillut matkalla ollessaan myös Neuvosto-Karjalassa ja niissä työkommuuneissa, joissa on suomalaisia työläisiä. Hän selosti niiden toimintaa ja vaikutusta sekä merkitystä. Samoin oli hän käväissyt tehtaissa, sotaväen kasarmeissa ja erinäisissä muissa paikoissa.

Puheensa jälkeen tehtiin puhujalle erinäisiä kysymyksiä, joihin hän auliisti vastaili.

Neil tulee tämän vuoden loppuun saakka ja seuraavan vuoden alkupuolella käymään miltei kaikilla paikkakunnilla, joissa asuu suomalaisia työläisiä, selostaen Kominternin kuudennen kongressin työtä ja päätöksiä sekä kertomassa kokemuksiaan ja havaintojaan Neuvostoliitosta.

Verisiä rikkurimellakoita Scrantonissa

Muuan neekeririkkuri ampunut lakkolaisen kuoliaaksi

SCRANTON, Pa., lokak. 24. — Poliisilaumoja oli eilen ja tänään mobilisoitu Glen Alden Coal Companyn omistaman Diamond-kaivoksen ympärille sekä sinne johtaville maanteille, turvaamaan rikkureille vapaan pääsyn kaivokseen. Mainittu kaivos on ollut lakkotilassa viime perjantaista lähtien. Komppanian ja poliisin toimesta on paikkakunnalla riehunut täydellinen rikkuriterrori. Toissa päivänä ampui John Parker-niminen neekeririkkuri Steve Papinchak-nimisen 22-vuotiaan lakkovahdin kuoliaaksi.

Suomalainen on saanut elinkautisen tuomion miehen tappamisesta

Fritz Turner tappoi Thomas Christiansenin viime heinäk. 6 päivänä

PRINCE RUPERT, B. C., lokak. 25. — Viime viikolla täällä pidetyillä käräjillä havaittiin suomalainen Fritz Turner syylliseksi Thomas Stang Christiansenin murhaan viime heinäkuun 6 päivänä Dean Channelissa, lähellä Ocean Fallsia, minkä johdosta tuomari D. A. McDonald tuomitsi hänet elinkautiseen vankeuteen. Kummatkin miehet olivat silloin olleet lohenkalastuksessa.

Turner selitti olleensa sairas ja hermostunut viimeistä hiukkasta myöten sen johdosta, että hänen verkkojaan oli sotkettu ja kalojaan varastettu veneestä. Hän myönsi ampuneensa kun oli ensiksi toistamiseen kehottanut Christiansenia jättämään hänet rauhaan.

Thomas Hanson niminen kalastaja Bella Coolasta oli läheisyydessä tapahtuman aikana ja esiintyi pääasiallisena todistajana, kertoen soutaessaan kuulleensa kaksi laukausta ja kuuli Christiansenin, joka oli yksinään veneessään, huutaneen ja kaatuneen sen jälkeen verkkojen päälle. Todistaja oli kehottanut Turneria tulemaan apuun, koska eräs mies oli haavoittunut. Tällöin oli tuomittu kohdistanut ampuma-aseensa todistajaan.

Turner oli myöhemmin antautunut poliisille.

Tuomittu on 52-vuotias leskimies, jolla on viisi lasta. Hän on asunut 22 vuotta British Columbiassa ja aikasempina aikoina Ladysmithissä.

Syytöksen tekemisessä pitää esittää ruumis todistuskappaleeksi

Poliisin sanotaan olevan selvillä miljonääri Smallin murhaajasta

TORONTO, lokak. 25. — Booherin murhajutussa tunnetuksi tullut eurooppalainen kriminologi tri Maximilian Langsner ilmottaa olevansa selvillä noin yhdeksän vuotta takaperin Torontosta kadonneen miljonääri Ambrose Smallin murhaajasta. Hänen sanotaan tutkimuksiensa kautta onnistuneen tekemään johtopäätökset murhaajasta ja yrittää nyt kerätä tarpeellisia todistuksia.

Smallin johtopäätösten sanotaan lyövän yhteen täkäläisen poliisin tietojen kanssa, sillä poliisilaitoksen ilmotetaan olleen jo kuusi vuotta selvillä murhaajasta.

Mitään syytöstä ei voida kuitenkaan nostaa, ennenkuin voidaan esittää Smallin ruumis tai tunnettava osa siitä todistukseksi, että hän on kuollut tai murhattu.

Persiassa kapinoidaan

Hallitus määrännyt väestön aseisiin kapinaa kukistamaan

KONSTANTINOPOLI, lokak. 24. — Hälyyttäviä tietoja saapuu Persiasta, kertoen, että muutamilla paikkakunnilla on puhjennut avoin kapina shahi Reza Khan Pehleviä vastaan niiden "uudistusten" johdosta, joita shahi on koettanut panna siellä käyntiin melkein joka päivä.

Levottomuuksien keskuksena pidetään Tabrizia, missä mellakat olivat niin ankarat, että useimmat liikkeet määrättiin suljettaviksi ja koko aseistettu väestö kutsuttiin poliisin avuksi. Otaksutaan, että hallitus tulee tapahtumien johdosta määräämään yleisen sotaväen kutsunnan toimeenpantavaksi.

Viimeinen Persiassa tapahtunut levottomuus sattui viime huhtikuussa Luristanissa, jolloin paikkakunnalla käymässä oleva yleistentöiden ministeri ja useita hänen virkailijoista surmattiin. Shahi myöhemmin henkilökohtaisesti johti rankaisuretkikuntaa Luristania vastaan.

Perhe kuollut farmipalossa

EDMONTON, Alta., lokak. 25. — South Ferribyssa, pohjoiseen Lloydministeristä, on tulipalo hävittänyt maanviljelijä Walter Heathin asuinrakennuksen ja samalla hänen perheensä. Tulen uhriksi joutuivat perheen päämies, hänen vaimonsa ja ainoa lapsensa.

Paikallinen koulun opettajatar pääsi viime hetkessä pelastumaan.

Nikkelitrustissa keskittyy taasen suuret pääomat

KYMMENKUNTA KAIVANTOA JA NOIN 44,000 EEKKERIÄ PARHAITA VALTAUKSIA

Nikkelitrustin muodostamisessa tulee jälleen todistetuksi pääoman pyrkimys keskittymiseen ja kansainväliseen laajuuteen kehittyminen. Trustin muodostuessa tulee sen haltuun joutumaan Mond Nickel Companylta noin 14,000 eekkeriä valtauksia Sudburyn piirissä ja noin 12,000 eekkeriä Algoman piirissä, Bruce Minen ympäristöllä. Tuottavia kaivantoja siirtyyy trustille Levackissa, Garsonissa ja Froodissa ja reservissä olevat seuraavat kaivannot: Blizzard, Kirkwood, North Star, Bruce ja Worthington. Lisäksi joukko muita kaivantoja, mutta ne eivät ole erikoisen merkityksellisiä, koska ne ovat joko enemmän tai vähemmän "kuivia".

Samoin siirtyy turstin haltuun sulimo Conistonissa; puhdistuslaitokset Clydachissa, Englannissa; Mondin alayhtiön American Nickel Corporationin omistamat valssauslaitokset Clearfieldissa, Pennsylvaniassa; nikkelivalmisteiden myyntijärjestö, Nickel Alloys Company Yhdysvalloissa; Lorne Power Company, mikä kehittää vedestä sähköä kaivantoja ja sulimoita varten; Victoria Syndicate, mikä omistaa ja kehittää mineraalivaltauksia Canadassa.

International Nickel Company antaa trustiin noin 18,000 eekkeriä mineraalivaltauksia, joilla sijaitsee Creighton ja Froodin tuottavat kaivannot ja reservissä olevat Crean Hillin ja Murray kaivannot; samoin Copper Cliffin sulimot; Port Colbornessa, Ontariossa ja Constable Hookissa, Baynonessa, New Jerseyn valtiossa sijaisevat metallien puhdistuslaitokset; valssauslaitokset Huntingtonissa, West Virginiassa; ontariolainen Huronian Company; englantilainen myyntijärjestö Nickel Corporation; ja Societee Miniere Caledonienne, mikä omistaa kaivantoja ja mineraalioikeuksia Uudessa Caledoniassa.

200 miljoonan dollarin trusti

Vaikka kummankin yhdistettävän kaivantoyhtiön varat ilmotetaan nykyisen lähes 120 miljoonaksi dollariksi, niin arvioidaan niiden omistamien ja trustin haltuun joutuvien rikkauksien arvoksi noin 200 miljoonaa dollaria, josta huomattavin osa on milt'ei ilmaiseksi saatuja vesivoima- ja mineraalioikeuksia.

Incon ja Mondin osakkeiden yhteisen markkina-arvon ilmotetaan olevan nykyisien noteerauksien perusteella noin 440 miljoonaa dollaria, jolle määrälle, tullaan kiristettävän työtehon kautta hankkimaan "kohtuulliset" voitto-osingot, joihin sekotetaan entistään enemmän työläisten verta ja hikeä.

Kauppiaat yrittäneet ostaa halvalla

Rautatavaroiden vähittäiskauppiaat olleet varkaissa varastoaan täydentääkseen

TORONTO, lokak. 25. — Täällä on vangittu Benjamin Caplan ja hänen kolme poikaansa, jotka ovat kaikki rautatavarain vähittäiskauppiaita, syyllisinä varkauteen H. S. Howland and Sons nimisen rautatavarain tukkukauppaliikkeen varastossa. Varastettujen tavarain arvo ilmotetaan noin 15,000 dollariksi.

Kolme mainitussa tukkukauppaliikkeessä työskennellyttä nuorukaista ilmotetaan vangitun osallisina samaan varkauteen.

HÄÄSEURUE AJANUT OJAAN — NELJÄ SAIRAALASSA

Sarnia, Ont., lokak. 25. — Iloinen hääseurue ajoi täällä ojaan, josta oli seurauksena, että neljä henkeä makaa sairaalassa loukkaantuneena, joista vastavihitty morsian on yhtenä. Sulhasmiehellä ainoastaan oli matkassaan onni onnettomuudessa.

HUKKUNUT SILLALTA JOKEEN AJAESSA

Quebec, Q., lokak. 25. — Kun auto kosteiden siltapalkkien tähden luiskahti täällä sillalta jokeen niin rouva Eugene Roberge menetti henkensä. Vaunun ohjaajana toiminut nainen onnistui vapautumaan vaunusta veden alla ja pelastui.

Koulupojalle linnaa koulusta poisjäämisen takia

NIAGARA FALLS, N. Y., lokak. 24. — Kuusitoistavuotias koulupoika Felix Komkolemski tuomittiin täällä eilen 10:ksi päiväksi vankeuteen sen takia, että hän oli ollut poissa koulusta kuusi ja puoli päivää.

Täytyy sanoa, että on olemassa raukkoja tuomareita, jotka eivät löytää parempia keinoja koulunkäyntiin kyllästyneiden nuorukaisten saattamiseksi takaisin porvarillisen koulun penkille, kuin heidän lähettämisensä vankilaan vanhojen rikollisten seuraan "tapoja" oppimaan.

Laivaliikenne lakkotilassa E.-Ranskassa

SUURET MATKAILIJAJOUKOT KASAANTUVAT MARSEILLEEN, KYKENEMÄTTÄ MATKUSTAMAAN EDELLEEN — KOKO LIIKENNE SEISAUKSISSA — KAPITALISTIT VAATIVAT MATRUUSEJA LAKKOA MURSKAAMAAN

PARIISI, lokak. 24. — Useat tuhannet matkustajat ovat kerääntyneet Marseilleen ja ympäristökaupunkeihin sen johdosta, että merilikenne Marseille ja Algerian sekä muiden Afrikan maiden satamien välillä on kokonaan katkennut merimiesten ja satamamiesten lakon takia. Kapitalistit ovat esittäneet hallitukselle pyyntöjä, että se käyttäisi merisotilaita kukistamaan lakon.

Merimiehet alkoivat lakon muutama päivä takaperin, vaatien parempia palkkoja ja satamatyöläiset yhtyivät mukaan. Kun liikenne tässä suuressa satamassa joutui kokonaan seisomaan, kävi mahdottomaksi pitää huolta siitä matkustajajoukosta, joka muutamassa päivässä on kertynyt Marseilleen ja odottaa pääsyä matkalle. Matkustajia on täydytty majoittaa lähikaupunkeihin.

Algerian kuvernööri pyysi Ranskan sisäministeri Sarraultia käyttämään merivoimia ylläpitääkseen liikenteen hallituksen omistamilla laivoilla. Yleisten töiden ministeri Tardienta on myöskin pyydetty ryhtymään väkivaltatoimenpiteisiin lakkolaisia vastaan, ja panemaan liikkeelle sellaisen määrän laivoja, että voitaisiin järjestää pilaantuvien tavarain sekä Marseilleen kasaantuneen postin ja matkustajain kuljetuksen.

Näistä kapitalistien avunpyynnöistä näkee, että lakko on osoittautunut erittäin tehokkaaksi taisteluvälineeksi työläisille, ja että kapitalistien leirissä on vallalla suuri levottomuus lakon lopullisen tuloksen suhteen.

Syytön saa kitua ristikon takana köyhyyden takia

SYYTTÖMÄNKIN OLISI RAHALLA OSTETTAVA OIKEUTTA — HALLITUS TOIMINEE

LONDON, Ont., lokak. 25. — Viattomana viiden vuoden kuritushuonevankeuteen miestaposta tuomittu William Haskins on edelleenkin vankeudessa, sillä häneltä ja hänen vanhemmiltaan puuttuu tarpeellisia varoja lakimiehen palkkaamiseen, hänen vapauttamistaan ajamaan.

Oikeuden päätöksestä vetoamiseen ilmotetaan tarvittavan ainakin sata dollaria sekä sen lisäksi erinäisiä lakimiesten palkkioita, jotka varat viattomaksi todetulta ja vielä vankilassa kituvalta nuorukaiselta ja hänen vanhemmiltaan puuttuvat.

Samaan aikaan on pidätettynä nuorukainen, Arthur Ward, joka ilmotetaan syylliseksi William Gallowayn kuolemaan seurauksena yliajosta autolla. Tämän räikeän oikeusvirheen johdosta olisi viranomaisten ryhdyttävä pikaisiin toimenpiteisiin syyttömän vapauttamiseksi ristikkojen takaa.

Kun viranomaiset eivät ainakaan vielä ole ryhtyneet toimenpiteisiin nuoren Haskinsin vapauttamiseksi, niin on yksityisten toimesta pantu alulle vaatimus, että maakuntahallituksen tulisi maksaa asian vaatimat kustannukset, jotta vältyttäisiin jatkamasta alkanutt oikeuvääryyttä.

Hollingerissa on jälleen tapettu yksi työläinen

LAUTAKUNTA SANOO, ETTÄ ONNETTOMUUS OLISI VÄLTETTY JOS LAKIA JA ASETUKSIA OLISI NOUDATETTU

TIMMINS, Ont., lokak. 25. — "Me, William James Pengellyn kuolemaa tutkinut lautakunta, olemme havainneet, että edesmennyt kuoli seurauksena vammoista, mitkä hän sai Hollinger-kaivannossa lokakuun 18 päivä, jolloin hän jollain tavoin musertui; ja esitetyistä todistuksista johtuen uskomme, että tapaturmaa ei olisi sattunut, jos noudatettu asetuksia ja määräyksiä."

Moisen päätöksen antoi kuoleman syytä tutkinut seitsemän miestä käsittänyt lautakunta, harkittuaan asiaa lähes neljä tuntia sen jälkeen kun kuolemansyyn tutkija, Frank Evans, South Porcupinesta, oli toimittanut tapaturman johdosta tutkinnon ja kuulustelun.

Pengelly kuoli lauantai-aamuna, loukkaannuttuaan torstaina kello 11—12 tienoissa yöllä ollessaan sähkövaunujen moottorimiehenä 425 jalan tasanteella Hollingerin kaivannossa. Mies oli tavattu tiedottomassa tilassa noin 18 jalan etäisyydessä kultamalmin kaatopaikalta. Lääkärit ilmottavat miehen murskaantuneen erittäin pahoin.

Surmaantunut oli syntynyt 47 vuotta takaperin Cornwallissa, Englannissa, ja jätti jälkeensä vaimon.

Mitään muita tietoja ei tapaturman johdosta — jos se sellainen on — ole päästetty julkisuuteen.

Salaperäisyyden verhossa on, mistä syystä lautakunta antoi sellaisen lausunnon, että tapaturma olisi voitu välttää? Onko asiassa jotain salattavaa?

Ranskan suunnaton laivasto-ohjelma

31 uutta sotalaivaa rakennetaan ensi vuonna tulevan imperialistisen sodan varalta

PARIISI, lokak. 24. — Kolmekymmentäyksi uutta taistelulaivaa on määrätty rakennettavaksi Ranskan laivastoa varten vuonna 1929. Näistä tulee 17 olemaan vedenalaisia, jotka kaikki rakennetaan merikelpoisiksi. Hyväksyttyjen rakennusohjelmien nojalla on vuodesta 1920 järjestelmällisesti lisätty Ranskan laivastoa niin että vuoden 1932 loppuun mennessä on määränä olla valmiina yhteensä 164 uutta laivaa.

Vuoden 1929 osalle tulee rakennettavaksi useampia laivoja kuin ennen, mutta imperialistien piireissä ei ohjelmaa pidetä liian suurena. Ranskan laivasto-ohjelmassa asetetaan painoa vedenalaisiin. Mainituista 164:stä sotalaivasta tulee olemaan 91 vedenalaista. Kaksi rakennettavaa risteilijää tulevat olemaan maailman nopeimpia, sillä tätä ennen rakennetut samantyyppiset laivat ovat saavuttaneet yli 35:n. solmuvälin nopeuden.

Vuoden 1929 tilausten valmistuttua jää vielä rakennettavaksi kaksi 10,000 tonnin risteilijää, yhdeksän tiedustelulaivaa, kahdeksan hävittäjää ja n. 50 vedenalaista. Viimeksimainittujen joukossa on kaksi 3000 tonnin alusta, jotka tulevat olemaan suurimmat laatuaan maailmassa.

SIKAKOLEERA MAKSAA 50,000 DOLLARIA

Windsor, Ont., lokak. 25. — Essexin seudulla vieläkin vallitseva sikakoleera on tähän mennessä tullut maksamaan 50,000 dollaria, sillä taudin levenemisen ehkäisemiseksi on tähän mennessä tapettu yli 3,000 sikaa, joista noin tuhannen viime viikon kuluessa.

VIIMEISIN HULLUTUS

Lontoo, lokak., 24. — Tohtori Mansfield Robinson on väittänyt, että hänen hallussa olisi puhelukoneeseen otettu esitys Mars-tähden kansallisaulusta, eräästä marsilaisten rakkauslaulusta ja marsilaisten kirjaimistosta. Joku akka Marsissa on muka ollut puheissa erään mediumina toimineen täkäläisen akan kanssa "catterimuumilinsa" välityksellä. Robinson ilmoittaa, että hän tulee lähettämään radiosähkösanoman Marsiin, ja odottaa sen asukkailta vastausta puolen tunnin sisällä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1938. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Nikkelitrusti ja kaivostyöläiset

Viime päivien uutiset kertovat Mond Nickel Companyn ja International Companyn (Inco) yhdistämisestä nikkelitrustiksi, mikä tuottaisi samalla huomattavan määrän kuparia sekä erinäisiä "jaloja metalleja". Täten toteutuu Marxin väitteet pääoman pyrkimyksestä keskittymään ja kansainvälistymään. Trustissa tulee olemaan mukana brittiläistä, canadalaista ja yhdysvaltalaista pääomaa. Sen huomattavimpana päämiehenä tulee esiintymään canadalainen ja kansainvälinen finanssikapitalisti, Canadan finanssikuningas sir Herbert Holt. Trustin muodostaminen merkitsee finanssipääoman järjestymistä, sen keskittämistä kapitalistisen riistojärjestelmän kehityksen korkeimpaan muotoon, jota trusti edustaa.

Mitä se merkitsee työläisille?

Riiston tiukentamista, alennettujen työpalkkojen, kiristettävän työtehon, työläisten valikoimisen ja harjotettavan urkinnan muodossa. Näistä kaikista siunauksista ovat Sudburyn alueen metallinkaivajat saaneet vuosi vuodelta yhä enemmän maistaa. Ja samoin tulee edelleenkin tapahtumaan, sillä trustit tunnetaan kaikkein tunnottomimmiksi työläisten riistäjiksi. Haluavatko tulevan nikkelitrustin orjat niin edelleenkin tapahtuvan?

Eivät tietenkään!

Jos asianlaita todella on siten, jos nikkelin- ja kuparinkaivajat ovat todella haluttomia vastaanottamaan kannettavakseen yhä raskaamman ja vaarallisemman päivätyön alhaisemmalla palkalla, niin on työläisten ryhdyttävä toimimaan, puolustamaan itseään.

Miten se on mahdollista?

Aivan samoin kuin kapitalistitkin tekevät. Keskitettävä työläisten voimat, on järjestyttävä. On muodostettava puolustusrintama trustin hyökkäyksiä vastaan. Järjestäytymistä varten on Canadassa toimimassa *Canadan kaivostyöläisten liitto.* Sillä on jo osastoja Ontariossa, siihen kuuluu jo jäseniä Ontarion kaivoksista. On vain voimistettava tätä järjestöä. Perustettava lisää paikallisia osastoja ja miehissä ryhdyttävä jäseniksi.

Toverit! Ellette tahdo todella nääntyä kiristyvän riiston alle, jos tahdotte suojella terveyttänne ja henkeänne kiristettävän työtehon johdosta lisääntyviltä tapaturmilta, niin järjestykää!

Teidän oma etunne ja pelkkä itsesuojelusvaisto edellyttää sitä!

Jokainen kaivostyöläinen puolustusrintamaan! Jäseneksi Canadan kaivostyöläisten liittoon!

KALLE TERÄ.

Eugen Victor Debsin muistolle

Daily Worker kirjoittaa muun muassa:

Kaksi vuotta sitten — lokakuun 20 päivänä, 1926 — kuoli Eugene Victor Debs.

Kapitalistilehdistö ja sosialistipuolueen lehdet kertoivat silloin, että sosialistipuolueen johtaja oli kuollut. Mutta Debs ei ollut sosialistipuolueen johtaja. Pitkinä ja myrskyisinä vuosina ennen Venäjän proletaarista vallankumousta Debs edusti sosialistipuolueen vallankumouksellista ainesta, jota nouseva pikkuporvarillinen aines alkoi tukahduttamaan. Mutta Debs, kaikkine vallankumouksellisine proletaarisine ominaisuuksineen, ei kyennyt saamaan omaa katsantokantaansa niin selväksi, että olisi ryhtynyt taisteluun sosialistipuolueen kontrollin saamiseksi vallankumouksellisen proletaarisen jäsenistön käsiin.

Debs vastusti imperialistisia sotia, mutta sanoi: En vastusta kaikkia sotia enkä taisteluita määrättyjen laisten olosuhteiden vallitessa, ja mikään päinvastainen lausunto ei osoittaisi minun olevan vallankumouksellisen." Edelleen hän sanoi:

"Minä vastustan kaikkia sotia paitsi yhtä; kannatan näet sydämestäni ja sielustani yhteiskunnallisen vallankumouksen maailmanlaajuista sotaa. Olen valmentautunut taistelemaan missä sodassa siten kun hallitsevan luokan toimenpiteet edellyttävät — barrikadeille saakka."

Emme antaisi todellista kuvausta vanhasta taistelijasta, ellemme sanoisi, että hänen näkökannassaan aina ilmeni pasifistinen suunta, vaikkakin se oli suurenmoisena vastakohtana sille lakimiesten ryhmälle, joka oli sosialistipuolueen todellisena johtajana.

Debs "suositteli" "kahdenkymmenenyhden" kohdan hyväksymistä ja kannatti Kommunistiseen kansainväliseen liittymistä, mutta hän ei kyennyt käytännössä toteuttamaan näitä vakaumuksiaan. Kun Debs päästi lausui "olen bolsheviki kiireestä kantapäihin saakka", niin itse asiassa oli tuossa lausunnossa suuri vajavaisuus, sillä Debs ei ollut murtautunut edessään olevan vastustuksen läpi, asettuakseen historiallisesti Leninin aatteiden seuraajaksi.

Profeettana oli Debsissä jotain ylevän suurta. Hänen ennustuksensa, että sosialistipuolue menettää proletaarisen luonteensa ja muodostuu pikkuporvarillisten vastavallankumouksellisten ainesten puolueeksi, on toteutunut jo kauan sitten.

Se ei ole näet mikään sattuma, että Debsin muisto on kadonnut kaikista sosialistipuolueen virallisista edesottamisista. Hänen tulisten vallankumouksellisten ajatustensa asemasta ovat pastori Norman Thomasin arvokkaat sanelut, jotka sievistelevästi valmistelevat pasifistista tietä imperialistiselle sotaan ja sotaan Neuvostotasavaltoja vastaan, tulleet sosialistipuolueen virallisiksi äänen sävyksi.

Vallankumoukselliset työläiset, jotka rakastivat Debsiä hänen vallankumouksellisuutensa tähden, ovat poistuneet sosialistipuolueesta. Hänen nimensä ei merkitse mitään sille puolueelle, joka puhdisti hänen kirjoituksistaan nekin vakaumukset, joiden tähden hän meni vankilaan ja joka puolue lopullisesti poisti perussäännöistään kaiken maininnan luokkataistelusta, jossa Debs oli jättiläissoturina.

Gene Debsin vallankumoukselliset traditionit, — kaikki mikä erotti Debsin sosialistipuolueen johtajista kellertävästä taka-alasta — kuuluvat työväenluokalle, ei lakimiehille eikä papeille, — vaan kommunistiselle puolueelle. Käynnissä oleva kommunistinen vaalitaistelu niin ollen uudelleen luo intoa niihin työläisiin, joille Debsin nimi on kallis, samalla kertaa kun sosialistipuolueen johdossa olevat lakimiehet ja papit kauhulla huomaavat, että heidän puolueensa "säädylliset" osat ovat jatkuvasti luisumassa Al Smithin leiriin.

Kunnioittakaamme Debsiä tänä päivänä — hänen vallankumouksellisia ominaisuuksiaan. Ja silloin yksikään työläinen, joka häntä niin kunnioittaa, tehkö samaa virhettä kuin Debs teki, jättäessään johtamisen vallankumouksellisen vakaumuksensa niiden päämäärien — maailmanvallankumouksen joukkoihin liittymiseen — Marxin ja Leninin puolueeseen, Kommunistisen kansainvälisen osastoon.

Autoteollisuus ja työväenliike

Autoteollisuus on nykyään muodostunut amerikalaisen ja canadalaisen kapitalismin yhdeksi johtavimmaksi teollisuudeksi. Sitä ei enää käsitetä ylellisyystavara-teollisuudeksi, sillä tämän teollisuuden tuotantokyky on nyt niin korkealla, että se voi tuottaa vuosittain yhden auton kutakin perhettä kohden tällä mantereella. Tämä teollisuus edustaa kapitalistisen ratsionalisoinnin korkeinta kehitysastetta; siihen sisältyy myös kapitalistisen keskittymisen klassillisin muoto. Ja nämä kaksi tekijää ovat olleet vaikutteina tapahtuneisiin muutoksiin, ammattitaitoisten työläisten vaihtuessa puolittain ammattitaitoisten ja ammattitaidottomien joukoiksi. Tämän tuloksena on ollut lähes puolen miljoonan autotehtaissa ja sivuteollisuuksissa työskentelevän amerikalaisen ja canadalaisen työläisen ajatustavan muuttuminen.

Toisin sanoen, jatkuvasti kasvava automobiiliteollisuus on muodostunut perusteollisuudeksi, joka käyttää tuotannossaan 50 prosenttia Amerikan lasista, 87 prosenttia kumista, 18 prosenttia kovastapuusta, j.n.e. Sen palveluksessa on 14 prosenttia rautatieliikenteestä, mainitsemattakaan lukuisia muita kuljetusmuotoja, jotka se sisältää.

Pitäisi näinollen olla ilmeistä, että nykyisin käytännössä olevan ratsionalisoinnin jatkuessa, joka lähitulevaisuudessa tulee johtamaan kriisiin, tämän teollisuuden romahtaminen vakavasti jäytää amerikalaisen ja canadalaisen talouden perusteita. Tämän lisäksi tämä teollisuus on läheisessä yhteydessä maailman imperialismin etujen kanssa, ja tulee esittämään johtavaa osaa taistelussa raaka-aineista ja markkinoista.

Tuotanto autoteollisuudessa

Tämän vuoden ensimäisen kuuden kuukauden aikana valmistettiin Yhdysvalloissa ja Canadassa 2,201,880 matkustaja- ja kuorma-autoa. Yhdysvalloista Canadaan lähetettyjen autojen arvo tämän puolen vuoden ajalla nousi 63,596,911 dollariin. Tämä osottaa Yhdysvaltain ja Canadan automobiiliteollisuuden laajuutta, ja se on vieläkin jatkuvasti laajentumassa. Vuonna 1923 Canadassa oli kuusi ulkomaalaista haaratehdasta, tänä vuonna niiden lukumäärä on noussut kahteenkymmeneenyhdeksään. Yhdysvaltain kauppadepartementin julkaisemien numerojen perusteella General Motors-korporatsioni vastikään juhli siitä, että oli valmistanut miljoonan uusimallista chevrolet-autoa, joita aljettiin tekemään viime tammikuulla. Ford, joka alkoi valmistamaan uutta malliaan myöhäseen, tiedottaa että 300,000 uutta mallia olevaa vaunua on tehty. 5,000 ford-autoa tullut päivittäin kokoamisosastoilta, ja Canadassa Fordin tehtaat tuottavat 500 päivittäin. Näiden numerotietojen julkaisemisen jälkeen on tuotanto huomattavasti noussut, sillä elokuussa, tänä vuonna, 485,000 kaikenlaista autoa valmistettiin Yhdysvalloissa ja Canadassa, ja ennätykset nousevat niin tuotannossa kuin voitoissakin.

Voitot ja trustiutumiset

Viimeisen vuoden aikana on autoteollisuudessa tapahtunut yhtiöitten liittoutumisia. Chrysler- ja Dodge-yhtiöt ovat yhtyneet, Studebaker ja Pierre Arrow-, Packard-, Nash-, Reo-korporatsionit ovat yhdistyneet, j.n.e. Liittoutumat ja hiestytys ovat kohottaneet voitot suunnattomiin korkeuksiin.

Kun Fordin canadalainen jaosto, Ford Motor Company of Canada, muodostettiin muutama vuosi sitten, oli sillä 125,000 dollarin pääoma, josta 65,000 dollaria oli puhdasta rahaa ja loput patentteina. Elokuulla, 1926 tämä omaisuus nousi 33,000,000 dollariin lukuunottamatta ulosmaksettuja voitto-osingoita. Vuonna 1927 General Motors-korporatsioni teki 210,000,000 dollaria voittoa, ja tämän vuoden ensimäisen kuuden kuukauden aikana saman yhtiön voitot nousivat 161,267,974 dollariin. Chrysler-yhtiö teki niin suunnattomia voittoja tänä vuonna, että se kykeni ostamaan Dodge-yhtiön. Kilpailu voittojen saamiseksi näiden eri korporatsionien välillä kärjistyy siinä määrin, että vanhat ylistetyt "hyvät palkat ja työsuhteet" nopeasti hyljätään kaikissa autotehtaissa.

Autoteollisuus ja sota

Autoteollisuus suoritti hyvin tärkeää osaa viimeisessä imperialistisessa sodassa. Autoteollisuutta voidaankin kutsua sotateollisuudeksi.

Nämä jättiläismäiset tehtaat voidaan pikaisesti asettaa tuottamaan sotavarustuksia, lentokoneita, tankkeja, kuorma-autoja, ampumatarpeita, y.m. Se ei ole mikään sattuma, että Ford-yhtiö kuluttaa paljon aikaa ja energiaa metallisen, luodinkestävän lentokoneen valmistamiseksi. Yhdysvalloissa Ford saa suuret määrärahat Yhdysvaltain hallitukselta tämän työn avustamiseksi. Hiljattain uusi lentokenttä avattiin Walkervillessa, Ontariossa. Todellisuudessa Ottawan hallituksen insinöörit olivat Windsorissa katselemassa sopivaa paikkaa Borden-leirin siirtämiseksi lähemmäksi tarvikkeiden saantipaikkaa. Kaikki nämä seikat osottavat mitä tarkotusta autoteollisuus tulee palvelemaan sodan syttyessä.

Entäs työläiset?

Ainoastaan muutama sata Yhdysvaltain ja Canadan autoteollisuudessa työskentelevistä sadoistatuhansista työläisistä ovat järjestäytyneet. Kapitalistit ylpeydellä osottavat tähän teollisuuteen esimerkkinä, kuinka työläiset voivat ansaita hyviä palkkoja ja olla "hyvinvoipia" järjestymättöminä ollen. Mutta mitkä ovat tosiasiat? Ratsionalisointi ei ole missään teollisuudessa tehnyt sellaista hävitystä kuin autoteollisuudessa. Missään teollisuudessa ei hiestytys ole niin äärimäinen. Mekaaninen koneosien kuljetus-järjestelmä, ryhmäjärjestelmä ja kappaletyö ovat yleisiä kaikissa autotehtaissa. Sen tuloksena on kunkin työläisen tuotantokyky kolminkertaistunut sitten vuoden 1923.

On mainittava, että autoteollisuus on käynnissä vain määrättyinä vuoden aikoina. Useimmat siinä työskentelevät työläiset ovat työssä noin 6—8 kuukauteen vuodessa. Lukuunottamatta Fordin tehtaissa maksettuja palkkoja, maksetaan ammattitaidottomille autotyöläisille Canadassa 40—55 senttiin tunnilta. Fordin palkkataksa on 62½ senttiä tunti alottelijoille, joiden on oltava työssä kuusikymmentä päivää ennenkuin he ovat oikeutetut saamaan varsinaisen 75 sentin tuntipalkan. Kuitenkin usein työläisiä erotetaan ennenkuin ovat olleet työssä tätä määräaikaa, jonka jälkeen heidät voidaan uudelleen ottaa työhön harjoittelijoina. Fordin tehtaissa on useita alle 18-vuotiaita poikia, jotka tekevät miehen työn 50 sentillä tunti. Fordin tehtaissa todella on korkeammat palkat kuin muualla, mutta hiestytys on korkeammalle kehittynyt kuin muissa tehtaissa. Fordin työläiset eivät koskaan tiedä koska heidän työpäivänsä päättyy. Useat ovat pakotetut työskentelemään 12—14 tuntiin päivässä, saamatta korvausta ylityöstä. Jokaista työtä ja tehtävää varten on aika jo etukäteen määritelty ja jos työläinen ei kykene työskentelemään kyllin nopeaan, niin hänet erotetaan. Työnopeus on niin huimaava, että työläiset kutsuvat Fordin tehtaita kilparadaksi. Eri korporatsionien välillä käytävä kilpailu on hävittämässä perustuksia vanhalta Fordin järjestelmältä, joten työsuhteet ovat muodostumassa sietämättömiksi, ja on vain ajan kysymys kun palkanalennuksia ryhdytään toteuttamaan. Tämä seikka aiheuttaa rauhattomuutta työläisten keskuudessa. Taannoin Rajakaupungeissa General Motors alensi rungonkokoamislinjalla työskentelevien työläisten palkkoja 25 prosentilla. Työtehoisuusmiehet ovat työssä kaikissa tehtaissa suunnittelemassa uusia keinoja työn nopeistuttamiseksi. Rajakaupungeissa sijaitsevat Fordin tehtaat aivan hiljattain lakkasivat maksamasta palkkaa viidentoista minuutin syöntiajasta. Erottamiset eri tehtaista ovat alkumaininkeja palkkojen alentamisryntäykselle, jonka täytäntöön panemista varten autoporhot valmistautuvat.

Oshawa — ajan merkki

Neljäntuhannen työläisen lakkoutuminen General Motorsin Oshawan tehtaassa aikaiseen viime keväänä oli elävänä todisteena siitä, miten ratsionalisointi ja autoteollisuudessa vallitseva kiihkeä kilpailu vaikuttaa työläisten suuriin joukkoihin. Neljänkymmenen prosentin palkanalennuksen jälkeen nämä työläiset ilman ulkonaisia vaikutteita ryhtyivät lakkoon ja yksimielisyytensä voimalla pakottivat yhden tämän mantereen voimakkaimmista korporatsioneista perääntymään palkkojen alennusyrityksessään. Tässä on hyvä esimerkki kuinka sellaiset työläiset, joiden järjestäminen oli katsottu mahdottomaksi, voitiin järjestää. Kommunistipuolue esitti näille työläisille tunnukset, joiden toteuttaminen olisi johtanut voittoon, mutta kuten tavallista, petolliset Amerikan työväenliiton virkailijat, jotka eivät ole koskaan yrittäneetkään järjestää autoteollisuutta, saapuivat paikalle hajottamaan työläisten rintaman, ja avustamaan sekä tukemaan työnantajia. Jimmy Simpsonin mainiolla avulla työläiset pelotettiin muodostamasta todellista teollisuusliittoa, ja he sensijaan järjestäytyivät Amerikan työväenliittoon. Jimmy Simpson pelasti General Motors-korporatsionin, asettamalla työläisten kohtalon sovittelulautakunnan ratkaistavaksi, jossa hän itse oli työläisten edustajana, hetkellä, jolloin työläiset olivat ajaneet yhtiön umpikujaan. Ja tämä sovittelulautakunta teki sen minkä sovittelulautakunnat tavallisesti tekevät. Se siirsi ratkaisuaikaa tekemällä lupauksia ja antoi yhtiölle tilaisuuden voimiensa keskittämiseen. Ja tähän mennessä on, Amerikan työväenliiton politiikan tuloksena, jokaista sovittelulautakunnan päätöksen kohtaa rikottu. Aktiivisia järjestössä olevia miehiä on vainottu ja tämän seurauksena on Oshawan järjestö ainoastaan varjo entisyydestään. Ei ole epäilystäkään, etteikö General Motors panisi täytäntöön lupauksiaan, nimittäin: (1) palkkojen alennukset kun 1929 mallia ryhdytään valmistamaan; (2) korkeampi työnopeus ja suurempi tuotanto.

Kommunistipuolue, vasensiipi, ja järjestymättömien järjestäminen.

Kommunistipuolue ja vasemmistolaiset ovat tehneet kaikkensa todistaakseen Amerikan työväenliiton johtajain Oshawassa harjottaman petollisuuden seuraukset tämän maan autotyöläisille. Ei ole ihme, että Jimmy Simpson on saanut kostaa epäämällä kommunistipuolueen sihteerin edustusoikeuden ammattijärjestön konventsioonissa. Kommunistien ja vasemmistolaisten propaganda on tuottanut tuloksia autotyöläisten keskuudessa.

Rajakaupungeissa ovat työläiset tulleet tämän käsittämään ja ovat järjestäytymässä todelliseen teollisuusliittoon. He kieltääntyvät tekemästä samoja erehdyksiä kuin Amerikan työväenliitto pakotti Oshawan työläiset tekemään. Autotyöläisten teollisuusliitto johtaa työläisiä taistelussa vaatimustensa puolesta. Se ei ryömi eikä rukoile, kuten Amerikan työväenliiton ammattiyhdistys, joka ammattijärjestön konventsionissa hyväksytyn, tätä asiaa koskevan päätöslauselman kautta pyytää General Motors-korporatsionia olemaan hyvä työläisiä kohtaan!

On tärkeätä, että vasemmisto käy jatkuvaa taistelua näitä Amerikan työväenliiton luopioita vastaan; työläiset eivät voi odottaa simpsoneilta muuta kuin petollisuutta; ainoastaan vasen siipi on kykenevä järjestämään tämän maan järjestymättömien autotyöläisten suurta armeijaa.

Toimintaohjelma autoteollisuutta varten

Rajakaupungeissa tehtyä alotetta on seurattava kaikissa autokeskuksissa. Iskulause "Yksi autotyöläisten teollisuusliitto kaikille Canadan autotyöläisille" on pantava täytäntöön muodostamalla todellisia liittoja Oshawassa, Leasidessa, Torontossa, Edmontonissa, ja muissa paikoissa, joissa on autoteollisuudessa ja sen sivuteollisuuksissa työskenteleviä työläisiä. Nämä työläiset voidaan ja täytyy järjestää taisteluperustalle; seuraavien vaatimusten pohjalle:

1. Järjestäytymisen tunnustaminen.
2. Viisi-päiväinen, 40-tuntinen työviikko.
3. Pakollisen ylityön poistaminen.
4. Työvuorojen säännösteleminen.
5. Dollarin tuntipalkka kaikille työläisille.
6. Puolitoistakertainen palkka ylityöstä.
7. Hiestytyksen vastustaminen.

Autotyöläisten liiton yksikköjä voidaan muodostaa kaikissa automobiilikeskuksissa, ja konferenssi on kutsuttava sekä kansallinen teollisuusliitto muodostettava.

Taistelu hiestytystä vastaan on oleellisesti taistelua järjestymättömien järjestämiseksi.

Taistelu imperialismia vastaan merkitse, että meidän on järjestettävä ne työläiset, joita imperialistit voivat helpoimmin käyttää — autotyöläiset.

H. MURPHY JA M. BUHAY

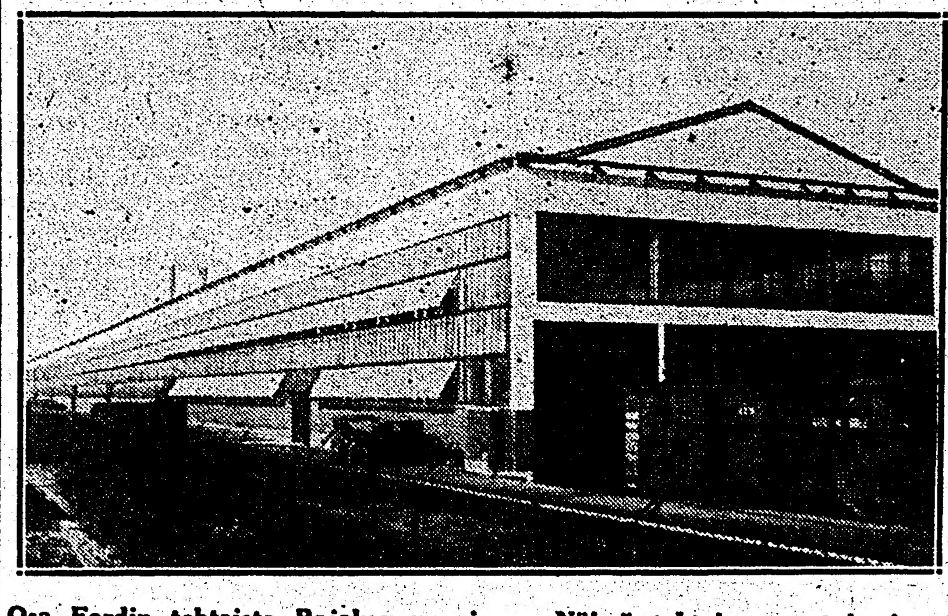

Osa Fordin tehtaista Rajakaupungeissa. Näissä tehtaissa syntyi ajatus autotyöläisten union tarpeellisuudesta.

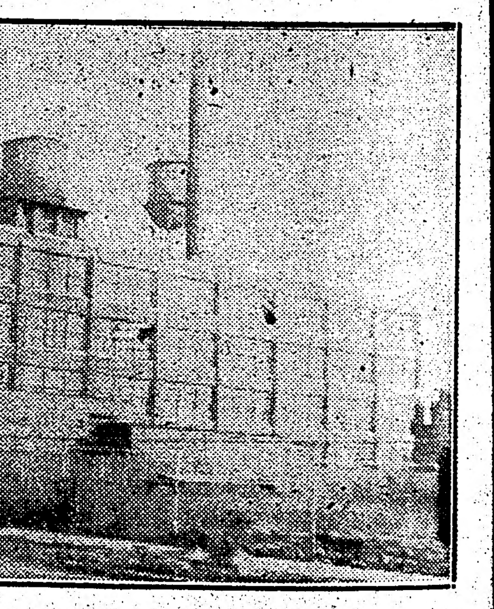

CHRYSLERIN TEHDAS N:O 2 RAJAKAUPUNGEISSA

Timminsin uutisia

NÄYTELMISTÄ

Nykyään täällä Timminsissä on ja on ollut vaikka minkälaista hurinaa. Kun viimeinkin päästiin niistä kuuluisista miesten iltamista ja "Seitsemästä veljeksestä", niin sitten meitä palskattiin voimistelukursseilla. Ja kyllä se täytyy sanoa, että se on eri hilskettä siellä haalilla tätä nykyä. Kuitenkin kaiken tämän tohinan ja hilskeen keskellä on näytelmäseura harjoitellut kappaletta "Maailman jaloissa" ja esitetään se tämän kuun 27 p.

Kappale on parhaimpia yhteiskuntanäytelmiä mitä meikäläisille näyttämöille saadaan, joten sanomattakin on selvä, että jokainen rientää katsomaan tätä kuuluisaa näytelmää.

South Porcupinen toverit esittivät meille vierailunäytäntönä "Pohjalaisia" t.k. 14 p. Mitä esitykseen tulee, niin oli se kiitettävää ja kolmattasataan nouseva katsojajoukko oli erittäin tyytyväinen iltaansa. Tervetuloa vaan eteläpääläiset toistekin. — Marj Lovviisa.

PIKKUKAUPUNGISSA

Matkustaja: "Kuulkaahan siellä, olkaa kiltti ja katsokaa autoni perään sillä aikaa kun syön".

Alkuasukas: "Hyvä herra, minä olen kaupungin pormestari".

Matkustaja: Se ei tee mitään — te näytätte kunnialliselta siitä huolimatta".

Eri paikkakunnilta

Finland, Ont.

Meillä oli naisosaston kokous syyskuun 25 pnä, jossa valitsimme virkailijat viimeiselle vuosineljännekselle. Niiksi tulivat: Mandi Söderholm, Edla Korpi, Ida Toronen, Tilda Helin, Ida Mäki ja Miina Ranta.

Port Arthurissa pidetyssä alueen neuvottelukokouksessa ollut osastomme edustaja selosti tässä samoin kuin seuraavassakin kokouksessa neuvottelukokouksen menoa ja siellä käsiteltyjä asioita. Yleensä oltiin tyytyväisiä neuvottelukokouksen menoon ja samoin luonnollisesti siellä olleeseen edustajaamme, Roosa Lampiin.

Sanna Kannaston puolustusrahastoon on osastomme luovuttanut viisitoista dollaria.

Olemme myöskin keskustelleet pioneerien opetuksesta ja tulimme siihen tulokseen, että toistaiseksi meidän täytyy opetuksessa käyttää vielä suomenkieltä.

Näytelmäkomitea ja nyrkkilehti on myöskin herätetty henkiin. Nyt ei siis puutu muuta, kun että jokainen toveritar ottaa kynän käteensä ja alkaa lykkäämään avustuksia lehdelle. Toimittajina ovat Roosa Lampi ja Ida Mäki. Miehille myöskin huomautus, että alkaisitte avustamaan tätä meidän näytelmäkomiteaamme, ottamalla esittääksenne muutamia osia, joita emme itse pysty miesmäisesti esittämään.

Pennsylvanian lakkolaisille kerätty avustus on lähetetty asianomaiseen paikkaan.

Täältä oli niillä kesällä pidetyillä nuorisokursseilla kaksi oppilasta. Organiseeraaja kutsui nuoriso-osaston kokouksen koolle, jossa kursseilla olleet, tekivät selkoa kurssien kulusta ja yleensä kaikesta mitä siellä oli opetettu ja kuinka olivat opinnot sujuneet. Kursseilla olleet oppilaat pitivät lapsille koulua viisi päivää ja olivat lapset siihen sangen tyytyväisiä. Sanoivat, että he kävisivät siellä paljoa mieluummin kuin tavallisissa kouluissa.

Lokakuun 7 pnä pidetyssä S. J. osaston kokouksessa hyväksyimme protestilausunnon Suomen vallanpitäjien työläisiin kohdistaman vainon johdosta, jonka lähetimme Suomen hallitukselle. Puolustusliitolle lahjotettiin 15 dollaria.

Se valittu.

Alppila, Ont.

Toiminta on näyttänyt vähän vilkastumisen merkkejä. Puolueen ryhmä ei kyllä ole virallisesti lomaa ottanutkaan, vaan kokouksiin osanotto on ollut laimeaa. Viime ryhmän kokoukseen oli saapunut yhtä lukuunottamatta kaikki jäsenet. Kokous oli vilkas ja otettiin oikein harppa-askel eteenpäin, perustamalla kirjasto. Rahavarat eivät kyllä kään olleet suuret, vain sen verran, että saadaan kaksi kirjaa, nimittäin Suomen luokkasodan historia ja Luonto ja ihminen. Sitten lisätään kirjoja sitä mukaa kun varoja kerääntyy.

Päätettiin pitää Venäjän vallankumouksen muistojuhla omalla koululla. Siellä tulee olemaan paljon hyvää ohjelmaa ja tanssia lopuksi. Päivää ei ole vielä määrätty vaan kyllä sekin aikanaan ilmoitetaan.

Naisten toiminta myös on ollut hiljaista kesän aikana, paitsi yhteistoiminta Intolan naisten kanssa on ollut vireillä. On pidetty yhteisiä kokouksia aina vuoroon Intolan haalilla ja Alppilan perheasunnoissa. Tärkeimpänä keskustelukysymyksenä niissä kokouksissa on ollut nuorison kasvatuskysymys, josta keskustelua jatketaan vieläkin. — Sitten näissä kokouksissa ilmestyy nyrkkilehti, jonka toimittaa vuoroon Intolan ja Alppilan naiset. Pohjolan koululla pidettiin hyvin onnistuneet iltamat, jossa ohjelmaa suoritettiin yhteisesti.

S.

Dunblane, Sask.

MAANVILJELIJÄN KIRJE

Me farmarit olemme tunnettuja lammasmaisuudestamme; me otamme vastaan kaiken ilkeyden lampaan kärsivällisyydellä. Viimeisin osoitus lammasmaisuudesta on tämän syksyinen viljan hinta. Meidän farmarien työpalkka mitataan niin ja niin monta kymmentä senttiä bushelista. Nyt tänä syksynä kun meidän farmarien palkkaa alettiin mittaamaan, niin siitä lyhennettiin viisitoista senttiä pois bushelista, joka meinaa meidän vuoden työstämme koko monta dollaria. Jos tuo teko olisi tehty teollisuustyöläisille, niin olenpa varma, ettei palkanalennus olisi voinut tapahtua ainakaan ilman taistelua. Vaan kuten sanottu, meille farmareille voidaan tehdä niinkuin lampaallekin tehdään, että viedään villa pois selästä ja me lampaat jäämme paljaalla nahallamme seistä töröttämään kuin mikäkin variksenpelätin, vailla minkäänlaista omaa tahtoa taikka kykyä sanoa vastaan, vaikka porvarit lyövät paljaalle nahallekin.

Jotkut meistä farmareista tuumaa suuria tuumia. Luulevat itseään aika "hospuntiksi", mutta tuo palkanalennus koskee kaikkia, olkoonpa vaikka jonkun verran porvarillisen löylyn lyömäkin. Jos meille tuollaisia läimäyksiä ruvetaan antamaan vaikkapa nyt vaan parina kolmena syksynä perätysten, niin olempa varma, että sen ajan sisällä varisee jos on vähän isompikin paili vieressä. Allekirjoittaneella olisi kyllä monta esimerkkiä lueteltavana, että on isommatkin pailit huvenneet farmarilta, kun ei ole saanut kyllin hyvää maksoa työnsä tuloksista, mutta kerron vaan nyt yhdestä, jolla oli viisi varttia maata, kaikki koneet, hyvät hevoset, ensiluokan kartano — kartakaikkiaan: mallifarmari ja — kolmen vuoden sisällä oli kaikki menneet. Samalla tavalla on käynyt tuhansille farmareille Amerikassa ja Canadassa ja niin tulee jatkumaan yhä edelleen, jos eivät farmarit ala katsomaan itse omien asiainsa perään. Vieläkö alistumme olemaan holhottavana kuin mikäkin vähäjärkinen, jolle on täytynyt panna holhooja. Emmekö nyt kertakaikkiaan ole jo niin täysi-ikäisiä, että voimme hoitaa asiamme

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.60 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta. Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudella ovat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH 316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH 1387 St. Antoine St., Montreal, Que.

J. OKSANEN Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI, South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN, Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

itse. Alistummeko aina niin, että toiset määräävät paljonko tuolle maksetaan palkkaa vuoden työstä? Olemme oppineet puhumaan ivahymy huulilla venäläisestä musikasta, vaan musikka on jo ollut yli kymmenen vuotta ilman holhoojaa, luottanut omaan kykyynsä järjestää omat palkka- ja muut asiansa aivan omin apuineen.

Mutta miten me, jotka luulemme itsemme vaikka mitä, joko me pystymme venäläisen musikan rinnalle? Tietääkseni ei. Sillä meillä täytyy olla vieläkin holhoojat kuin ainakin sellaisella lyhytjärkisellä, jolle itselle ei ole uskottu omainkaan asiainsa hoitoa. Vieläkö luulemme itsestämme jotain, kun asiat on näin lepsusti; emmekö ole jo pitäneet herrain mieliksi kyllin kauan järkeämme vankina; emmekö vielä jo ruveta käyttämään omaa aivostoamme; eikö meille ole kylliksi kommunistit opettaneet mitä meidän tulee tehdä, tullaksemme järki-ihmisiksi? Onhan meille jo sanottu mikä meidän farmarien on tehtävä, jos mielimme, että meistä ja meidän jälkeläisistämme [illegible] tehdä [illegible]. Eikö olisi aika alkaa jo farmarinkin järjestyä, sillä varsinkin me suomalaiset farmarit olemme häntäpäässä järjestäytymiseen nähden toiskielisten meitä sormin osottaen [illegible] mitkä ovat [illegible], polkien heidän tiellään tasoaan.

Nyt kun taas alkavat pitkät talvi-illat, niin aletaanpas viettää nämä talvi-illat itsemme kehittämiseen. Olen kuullut vihjauksia, että kommunistit ovat herättäneet taas talven ajaksi kehityisseuraansa. Mennään niistä heidän seuraansa keskustelemaan niistä asioista, jotka meitä itseämme kiinnostaa. Jotka meitä sitämme näyttää henkisen älymme, opettaa toinen toistamme toimintoisuuteen. Näinollen jäisi tarpeettomat juorut ja naapuriemme nälvimiset ainakin näinä hetkinä pois. Siellähän sitä passaa samoa kommunisteilleikin päin naamaa heidän huonot puolensa, kerta kaikkiaan sanoa mikä on totuus. Ja siellähän voimme aprikoida sellaiset asiat mitkä meillä on epäselviä. Siellä voimme myöskin keskustella monta asiaa, esim. mistä johtuu tämän syksyinen viljan hinnan alaslasku, oliko se "poolin" syy, vai onko se niiden farmarien syy jotka eivät ole "poolissa" y.m. samanluontoisia, jotka koskevat meidän jokapäiväistä elämäämme. Ja voisimmehan näin maailmanpolion aattona aprikoida sitäkin, mistä johtuu sodat ja vieläkö me farmarit seuraavallakin kerralla annamme apumme imperialistiselle sodalle, joka nosti viljan hinnan korkealle. toivossa saada tämän päivän tärkeistä tapahtumista, jotka epäselvinä kangervavat päässämme.

Me farmarit olemmekin olleet näinä edesmenneinä vuosina liiaksi kilttiä ja alkeisia; olemme tuottaneet niin paljon viljaa, että sitä on aivan yllin kyllin, mutta ei sitä kuitenkaan farmariperhe saa itse tarpeekseen, [illegible] hinta pidetään siksi [illegible], että sitä muut saa kyllikseen kuin porvarit. Emmekö taaskin tänä kesänä tuottaneet Canadan historiassa ennenkuulumattoman suuren sadon, jotenka viljan keinottelijoilla on ennen ensi vuotta miljoonat voitot taskussaan meidän kasvattamasta viljastamme, jota kasvattaessamme saimme monta kertaa pelkoja kärsiä: pelko rajuilmoista, pakkasesta y.m. Monta yötä olemme viettäneet unettoman yön ukkospilven uhatessa viljavainiotamme j.n.e. Mutta viettikös unettomia öitä viljakämpärit? Ei ainakaan viljan takia, mutta varmaan väkijuomien ja muiden huumausaineiden parissa. — Arvaa kuka.

Eckville, Alta.

Syksy on ollut kaunis täällä. Tämän kuun 10 pnä satoi vähän lunta, mutta suli seuraavana päivänä. Nyt on taas oikein kaunis sää. Pettyi ne taas tämän seudun maanviljelijät toiveissaan. Tämän kesän sato tuli kovin huono. Itäpuolella Eckvillen tuli joillekin kohtalainen, mutta useammalle huono.

On sitä taas tietämistä miten sitä päästä yli talven perheineen. Keväällä sitä taas rupeaisi saamaan luottoa, kun siemen on maahan saatu, joka sen ensi keväänä pystyy saamaan. Siemenet tulee olemaan kalliita koska niitä ei moni saanut. Aikainen syyshalla turmeli viljan. Tuskinpa täällä oli vilja vielä tähkällä, kun porvarilehdet alkoivat tapansa mukaisen ylistyslaulun vuoden viljan tulosta. Eikä aikaakaan kun ilmotettiin, että niin ja niin monta tuhatta miestä tarvitaan Canadaan viljankorjuuseen. Ja niin alettiin tuottaa Englannista työvoimaa. Ja kaikenlaiset keinottelijat alkoivat pussiaan paisuttaa näitten kurjain kustannuksella. Luulisi tämänkin kesän vehkeilyn aukaisevan monen työläisorjan silmät näkemään asiat oikeassa valossaan.

YHTÄ JA TOISTA

On kasaantunut niin paljon kirjoittamisen aihetta ettei sitä voi yhdellä kertaa muistaa. Elok 19 p. mekin vietimme L-haalilla Saccon ja Vanzettin muistojuhlaa. Samassa tilaisuudessa suoritettiin sotavastaista ohjelmaa, esitettiin kappale "Sotamorsiot", oli myös puhe lakoista, kehoittaen avustamaan lakkolaisia. Lakkojahan on aina milloin missäkin.

Tämän kuun 11 p. piti olla L-haalille isot tanssit, mutta kuitenkaan ei ollut oikein paljon väkeä. Kuului vielä olevan jollain "ryskäämistä" ja kun kauppalassamme valmistuu tuon tuostakin uusia rakennuksia palaneiden tilalle ja niissä pistetään tanssit pystyyn, ei kuulu olevan tomua kuten on haaleilla. Ja vieläpä saa viettää hulikaanimaisempaa elämää, kuin järjestöjen haaleilla.

TULEVISTA HUVEISTA

ei osaa paljon sanoa. Kappaleita on harjoituksen alla "Saaristolaiset". Ehkä se pian esitetään. Ja yleisön pyynnöstä on aijottu esittää toisen kerran "Sotamorsiot", mutta esittäjistä osa eivät ole oikein halukkaita. Siis ei ole varmaa tullaanko se esittämään. Joka tapauksessa se on hyväaiheinen, siis katsomisen arvoinen.

UUSIA ASIOITA

Viimeisessä osaston työkokouksessa otettiin keskusteltavaksi näytelmäseuran johtajan hankkiminen talvikuukausiksi. Tultiin siihen päätökseen, että hankitaan jos Elspethin toverit ottavat osaa tähän asiaan. Valittiin John Mäki viemään asia Elspethin toverien kokoukseen harkittavaksi. On toivottavaa, että naisosasto ottaa asiaan osaa. Täällä on koetettu esittää näytelmiä paikallisilla voimilla. On aina valittu joukosta joku joka tilaa roolit ja jakaa, mutta näyttää siltä, että haluttomuus voittaa molemmissa paikoissa. Niin jos sattuisi, että talven ajaksi saataisiin kykenevä henkilö tähän toimeen, se voisi ohjata molempia osastoita ja asua keskipaikoilla. Haalien väliä on 9 m. Se ehkä saisi aikaan innostusta ja uutta elonvoimaa joukoissamme.

URHOOLLISUUTTAAN NÄYTELLEET

ovat taasen kansalaisemme. Kirvein ja puukkoin kanssa olivat heiluneet Jousep Saaren farmilla viime kuussa. Miehet ovat hiljan Suomesta tulleet. 6 kk. linnaa kuuluu yksi saaneen ja toinen on parantelemassa haavojaan jossain farmilla. Mrs. ja Mr. Saari olivat oikeudessa todistamassa. Poliisi antoi heidän suhteensa lausunnon: luonnollisista syistä eivät halunneet painaa asiaa raskaasti. — Kaunista kasvatusta lapsille, joita on siinäkin talossa useita! Olisihan niitä kauniita tekoja kansalaisten kontolle vielä mainittavia, mutta jätän tällä kertaa sikseen.

SYNTYNYT

T.k. alkupäivinä on tovereitten Hilda ja Oskari Salon perhe lisääntynyt yhdellä jäsenellä, pojalla. Entisiä on 4 tytärtä. Oskari kuuluu olevan oikein höllätuulella uuden tulokkaan suhteen. — Toimekseen saanut.

TYÖVÄEN URHEILU

Liittotoimikunnan tiedonantoja

VOIMISTELUJOHTAJAKURSSIT

Kurssit joita tähän mennessä on järjestetty ja pidetty jo Port Arthurissa ja nyt parhaillaan on menossa Timminsissä, ovat kaikista merkeistä päättäen saaneet joukkojen mielenkiinnon osakseen. Tov. Ahtio, kurssien ohjaaja, kirjoittaa Timminsistä, että "en olisi uskonut tapaavani yhdeltä paikkakunnalta näin suurta joukkoa". Ja onhan sitä sakkia kun toistasataa on rivissä nuorta ja vanhaa. Port Arthurissa samoin on ollut erinomaisen innostunut mieliala kurssien johdosta. Esim. kurssinappia siellä myytiin 300 kpl. ja lopettajaisjuhlissa on ollut harvinaisen runsas yleisö. Se kaikki tietää sitä, että toimenpide on saanut ilahduttavan vastaanoton joukkojen taholta ja myöskin seurojen jäsenten taholta, kun näin runsaslukuisina pyritään käyttämään tätä liiton järjestämää neuvontatyötä. Siksipä onkin jokaisella paikkakunnalla, jossa kursseja tullaan pitämään, ryhdyttävä oikein järjestelmällistä propagandaa harjoittamaan näiden kurssien hyväksi, että saamme innostuneita oppilaita kursseille ja sitä tietä kehittymään seurojensa voimistelunohjaajiksi. Saadessamme jokaisessa seurassa säännölliset harjoitukset käyntiin, on se takeena siitä, että yleensä urheiluliikkeemme ei pääse koskaan taantumaan, vaan entisestäänkin voimakkaammin kykenee harjoittamaan tällaista valistus- ja ohjaustoimintaa.

Seuraavana tulevat kurssit pidettäväksi Kirkland Lakella, jossa ne tulevat alkamaan marrask. alkupäivinä. Sitä seuraavat kurssit järjestetään Torontossa ja sen jälkeen Ford Cityssä. Sieltä tov. Ahtion matka tulee takaisin Sudburyn ympäristölle, ja kursseista tällä ympäristöllä ilmoitetaan tarkemmin tuonnempana.

Kurssirahastoon eivät kaikki seurat vieläkään ole tilittäneet liittokokouksen määräämää 50 sentin ylim. veroa, joten olemme pakoitetut siitä huomauttamaan sellaisille seuroille joissa ei sitä saada jäsenkohtaisella veroituksella, niin seurojen tulee harkita muita keinoja sen eteen.

Talviurheilukauden kilpailuluvat

Liittotoimikunta kokouksessaan t.k. 21 p:nä päätti, että seurojen, jotka aikovat kilpailuja tulevan talvitoimintakauden aikana järjestää, tulee ottaa asia esille kokouksissaan jo hyvissä ajoin ja jättää hakemuksensa liittotoimikunnalle ennen jouluk. 1 p:ää. Sen jälestä tulee liittotoimikunta päättämään niistä. Seuroja jotka siis aikovat kilpailuja järjestää, pitäkääpä tämä mielessä eritoten juuri seurojen virkailijat. Samalla tässä yhteydessä on otettava erikoisesti huomioon, että seurat jotka tulevana talvena aikovat järjestää liiton mestaruuskilpailuja hiihdossa, painissa ja sisämestaruuksissa, ottavat sen nyt jo varteen ja tekevät hakemuksensa tarpeeksi ajoissa. Nyrkkeily, josta jo v. 1927 liittokokous päätti, että siinä tulisi järjestää mestaruuskilpailut sitä seuraavana vuonna, on tiettävästi niin vähän harjoitettu urheiluala, että mestaruuskilpailuja siinä ei vieläkään voitane järjestää. Asian johdosta seuroissa missä nyrkkeilyä harjotetaan, voidaan tehdä esityksiä liittotoimikunnalle sen selvillesaamiseksi kuinka laajalle nyrkkeilyharrastus on tähän mennessä levinnyt liitossamme.

Työläisurheilijain Joulun tilaaminen

Tämä on asia, jonka jokainen seura toivottavasti ilman enempiä kehoittelu ottaa oikein omakseen ja tekee kaikkensa sen levittämiseksi. Otaksuttavaa kuitenkin on, ettei pieni huomautus ole pois tieltä, niin kehoitamme täten seuroja oikein roimasti sitä tilaamaan joko keräämällä ennakolta tilaukset taikka tilaamalla tukussa, joita sitten myydään jokaisella paikkakunnalla niin ettei yksikään jää ilman tätä arvokasta julkaisua. Julkaisusta tulee todellakin arvokas ja laaja, sillä jouluonnittelunimiäkin yksin Canadasta sieltä löytynee tuhansissa, joten Yhdysvaltain puolella eivät suotta meitä pelkää siinä suhteessa. Samalla kun se sisältää arvokkaita kirjotuksia, tulee siinä olemaan paljon kuviakin, joissa saattanee olla meille canadalaisillekin tuttuja. Ilman pidemmittä puheitta: rivakka toiminta käyntiin ja Työläisurheilijain Joulu jokaisen toverin käteen.

Rata- ja kenttäurheilusääntöjä, nyt voimassaolevia Suomen TUL:ssä sekä TUL:n uusia pistelaskukirjoja on liitolta saatavana joku määrä. Säännöt maksavat 25 senttiä ja pistelaskukirjat 15 senttiä ja voivat seurat niitä tilata nyt jo, että on aikaa niihin tutustua ennen tulevaa kilpailukautta.

Työläisurheilutervehdyksellä:

TUL:n liittotoimikunta,
puolesta Paavo Ruohonen.

— Saksassa on menestyksellisesti kyetty valmistamaan keinotekoista silkkiä hiilen sivutuotteena.

SUOMESTA

"TYÖVÄEN KUSTANNUSLIIKKEITTEN" EDUSTAJAKOKOUS KARHULAN TEHTAAN TARJOAMILLA "YLEVILLÄ" PÄIVÄLLISILLÄ

V.k. 30 p:vän seuduissa pitivät "Työväen kustannusliikkeiden liiton" edustajat kokoustaan Kotkassa. Kokouksen ohjelmaan kuului myös suurten herrojen tapaan retkeilyt ja komeat päivälliset. Kotkalaisen "Eteenpäin"-lehden kertoman mukaan on tehty m. m. retkeily Karhulan lasitehtaalle, jonka johto on tarjonnut "ylevät" päivälliset kaikille retkeilyyn osanottaneille. Yhtiön herroille on pitänyt "sopivan" kiitospuheen ent. sosdem puolustusministeri K. Heinonen.

Olivatkohan päivälliset tunnustuksena niistä "hyvistä töistä", mitä Karhula-yhtiökin saa nauttia sosdem ministeristön leimavero- y.m. alennuksista, kysyy kirjeenvaihtajamme.

Nuo Karhulan herrojen kekkereillä käyneet sosdem pomomiehet olivat hylänneet mainitussa kokouksessaan kirjapainojensa aputyöläisten joukkotyösopimusehdotuksen. Tällaisen teon päälle mahtoikin Karhulan herrojen juhlaruoka maistua.

Satamalakon vaikutukset

Hallituksen komissionin tutkimusten valossa

Satamalakon synnyttämää tilannetta tutkimaan asetettu komissioni on nyt saanut selostuksensa valmiiksi. Valtioneuvosto asetti komissionin, kuten muistettanee, elokuun 16 p:nä, joten sillä on siis ollut työaikaa puolitoista kuukautta. Komitean muodostavat, kuten on jo kerrottu, puheenjohtajana metsähallituksen pääjohtaja, prof. A. K. Cajander ja jäseninä vuorineuvos Jacob von Julin, oikeusneuvos F. A. Pehkonen, merikapteeni J. A. Lehtonen ja toimittaja J. E. Huttunen. Sen kokoonpano oli siis varsin yksipuolinen. Työläisten puolelta siinä ei ollut edustajaa laisinkaan.

Seuraavassa teemme selkoa komissionin selostuksesta.

Rikkurikysymys

Lausutaan, että komissionille annettujen tietojen mukaan voidaan lakon alkaessa satamissa ynnä niissä olevissa lautatarhoissa laskea työskennelleen likipitäen 12,018 satamatyöläistä. Näistä on jäänyt tai lakon aikana palannut töihin kaikkiaan 292 henkilöä. Komissioni ei ole voinut todeta sitä porvarilehtien väitettä, että lakkolaisia mainittavammissa määrin olisi siirtynyt lakonalaisiin töihin toisiin satamiin; suurin määrä tällaisia, on mainittu Kotkassa, jossa ilmoitetaan työskentelevän 10—15 henkeä muiden satamien lakkolaisia ja ehkä saman määrän Kotkan sataman lakkolaisia olevan työssä muissa satamissa.

Komissioni toteaa, että työteho rikkurien keskuudessa ei ole sillä tasolla millä se on varsinaisten satamatyöläisten keskuudessa, vaan on huomattavasti sen alapuolella. Lastaus ja purkaminen on vienyt säännöllistä pitemmän ajan, vaikka on tavallista enemmän turvauduttu ylityöhön sekä käytetty säännöllistä suurempaa rikkurijoukkoa missä se suinkin on ollut mahdollista. Tämän ynnä niiden lisäkustannusten johdosta, jotka ovat aiheuttaneet rikkurien hankkimista ja heidän majoituksestaan, ovat lastauttajat korottaneet tariffejaan siten että on kannettu puolitoistakertainenkin perusmaksu ja sen lisäksi 25 pros. koroitus.

Ulkomaisten laivanvarustajain suhtautumisesta

lausutaan m.m.: Ahtamismaksujen kohoaminen, yleisesti käytetty ylityö, ahtamisen usein tapahtunut hidastuminen, se seikka, ettei yleensä ole saatu laivaan aivan samaa tavaramäärää kuin ennen, samaten kuin lakkotilanne yleensäkin ovat ulkomaisille laivanvarustajille antaneet aiheen tehdä vaikeuksia rahtaussopimuksiensa täyttämisessä. Useissa tapauksissa on siten, ilmoitusten mukaan, rahtaussopimuksia purettu ja ilmeisesti ovat laivanvarustajat yleensä olleet vähemmän halukkaita lähettämään laivojaan Suomeen. Päästäkseen kärsimästä lakon seurausten aiheuttamia vahinkoja ovat ulkomaalaiset laivanvarustajat kesän kuluessa nähtävästi sangen yleisesti koroittaneet rahtejaan sellaisista tavaralähetyksistä, joihin nähden heillä ei ole ollut kiinteitä rahtaussopimuksia.

Lakon aiheuttamasta kansantaloudellisesta vahingosta

lausutaan m.m.: Kansantaloudelliselta kannalta on edellä esitettyjen seikkojen lisäksi huomautettava, että kun sahatavaran vienti on tänä kesänä ollut melkoista pienempi kuin edellisenä, niin tämä — huomioonottaen sahatavaran vallitsevan merkityksen viennissämme — on ollut omiaan vaikeuttamaan sitä rahatilanteen helpottumista, mikä on tavallista viennin päästyä kesäisin täyteen vauhtiin. Ei voida kieltää, että lakkokin välillisesti on osaltaan myötävaikuttanut tähän tulokseen. Jos kuitenkin talvi tulee aikaisin, niin laivojen tulon edellisessä kosketeltu lykkäytyminen syksyyn voi ainakin Pohjois-Suomeen, missä kylmän tulo jo nyt on vaikeuttanut propsien lastausta, aiheuttaa sen, että myydystäkin puutavaramäärästä edellytettyä suurempi osa jää laivaamatta, mikä arvatenkaan ei voisi olla kokonaan vaikuttamatta ensi talven sahauksen ja talven metsätöiden määrään.

Satamatyöläisten palkat ennen lakon alkamista

Komissioni on maan satamapaikat jakanut kolmeen ryhmään, siten, että eteläiset satamat (Viipuri, Uuras, Koivisto, Makslahti, Virolahti, Hamina, Kotka, Loviisa, Helsinki, Hanko, Turku, Rauma, Pori) ovat yhdessä ryhmässä, Pohjanlahden eteläpuoleiset satamat (Kristiina, Kaskinen, Vaasa, Pietarsaari, Ykspihlaja) toisessa ja pohjoiset satamat (Raahe, Oulu, Kemi, Tornio) kolmannessa ryhmässä. Keskimääräiset vuotuiset ansiot on mainituissa ryhmissä arvioitu seuraaviksi:

I:ssä ryhmässä 12,000 — 12,500 markkaa; II:ssa ryhmässä noin 9,000 ja III:ssa ryhmässä 6,500 — 7,000 mk.

Epäkohdat satamatyöläisten oloissa

Komissioni lausuu, että suurimpana epäkohtana satamatyöväestön oloissa on pidettävä työolojen yleistä epävarmuutta. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että työtä on vain jonakuna aikana vuodesta, minkä johdosta työttömyys, kuten tosin on laita muidenkin sesonkityöntekijäin, aina on uhkaamassa työkauden päättyessä.

Mutta varsinaisen työkaudenkin aikana työolot ovat epävakaiset, sillä työsuhde koskee tavallisesti vain yhden laivan lastaamista ja purkamista ja työn jatkuvaisuus riippuu kokonaan asianomaisen sataman liikenteestä. Kaikissa satamissa ovatkin työntekijät valittaneet, että työkauden työajasta noin kolmasosa, jopa puoletkin, voi tällä tavoin odotellessa kulua hukkaan. Edelleen saattaa odottelua sattua työn kestäessäkin esim. sen johdosta, että lastia saapuu satamaan epäsäännöllisesti tai kun työ on keskeytettävä sateen takia.

Myöskin tuntuu työnantajain keskuudessa se käsitys olevan yleinen, että satamatyöoloissa on olemassa epäkohtia.

Tämän todettuaan komissioni lausuu, että epäkohdat ovat suurelta osalta sosialisia, joita on koetettava poistaa lastaus- ja purkamistyöväensuojelun kehittämistä tarkoittavilla lainsäädännöillä. Mutta siihen nähden, että valtioneuvosto maalisk. 17 p:nä 1927 on asettanut komitean valmistamaan ehdotusta mainitunlaiseksi sosialiseksi lainsäädännöksi, ei komissioni katso asiakseen tehdä ehdotuksia lastaus- ja purkamistyöoloissa vallitsevien sosialisten epäkohtien poistamiseksi.

Työehtosopimuskysymys

Komissionin enemmistö on valtioneuvostolta saamansa tehtävän ymmärtänyt sillä tavalla, että kysymys työehtosopimuksesta ei kuulu komissionin selvitettäviin, eikä komissioni ole katsonut voivansa ottaa tätä kysymystä harkittavaksi. Huttunen on ollut sitä mieltä, että valtioneuvoston olisi kehoitettava asettamaan satamalakon sovittelijaa valmistamaan ehdotuksen työehtosopimukseksi, jonka pohjalla ja sovittelijan johdolla riitapuolet voisivat kokoutua neuvottelemaan lakon lopettamisesta.

Hyvinkään kutomatyöläisten lakko

Hyvinkään kutomatehtaan lakkoa, johon osallistuu toistatuhatta työläistä ja jota on nyt jo kestänyt puoli vuotta, on työläisten lujalla yksimielisyydellä käyty toivorikkain mielin. Mikään yritys lannistaa työläisten yksimielistä rintamaa, ei ole onnistunut. Monet monituiset huhut, jotka työnantajan taholta tai heidän apuriensa levittämänä on yritetty saada tehoamaan lakkolaisiin, m.m. että tällä tai sillä viikolla palaa työhön 50 vanhaa työläistä, välliin taasen 150 jne. ovat joka kerralla osoittautuneet provokatoorisiksi valheiksi, jotka on järjestelmällisesti tarkoitettu hajoittamaan lujaa yksimielisyyden voimaa. Tällaisiin valheisiin vastaavat lakkolaiset kuitenkin vahvistamalla rintamaansa. Lakkorintaman tiivistämiselle yhä varmemmaksi onkin lakkolaisilla tarpeeksi syytä, sillä onhan syksyn kylmät saavuttaneet lakkolaiset, kuten muutkin ihmiset. Taistelevat toverit tarvitsevat yhä enempi toistensa turvaa, tarvitsevat vahvempia vaatteita, enempi lämpöä ja valoa kuin kesän aikana. Nämä vaikeudet on päätetty voittaa. Lakkolaisten yleinen kokous, joka pidettiin t.k. 2 pnä Työv. raittiusliiton luentojen loputtua, totesi edellämainitut seikat ja päätti yksimielisesti taistella lakkonsa voittoisaan loppuun. Samalla päätti kokous myöskin lähettää taisteluterveisensä kaikille työläistovereille kiitokseksi siitä suuresta ja lämpimästä myötätunnosta, joka kaikkialla on lakkolaisten osaksi tullut.

Kutomatyöläisten äänikin on kerran vielä kuultava ja on kutomakapitalistien otettava se vakavalta kannalta, eikä yhä vain jatkuvasti leikiteltävä työläistensä kanssa ahnaassa voiton himossaan.

JÄRJESTÖN ASIAT

Pöytäkirja

tehty Canadan suomalaisen järjestön toimeenp. komitean kokouksesta lokak. 9 p., 1928. Saapuvilla olivat kaikki toimeenpanevan komitean jäsenet ja tov. S. G. Neil.

Keski-Ontarion aluekomitean kirje, koskien järjestömme ja osuustoiminnallisten liikkeitten järjestöllistä yhteistoimintaa, käsiteltiin. Päätettiin kirjoittaa lähemmin selostellen asiaa.

Luettiin Vapauden kirjeenvaihtoa, koskien tilattujen kirjojen pidättämistä sensuurin taholta. Päätettiin kehoittaa liikkeenhoitajaa lähettämään vetoomuksen, sekä samalla esitetään asia Canadan Työväenpuolustusliiton tp. komitealle.

Vapauden levityskilpailu. Johtokunnan ehdotus levitysryntäyksen yhteydessä kilpailun järjestämiseen nähden käsiteltiin. Päätettiin hyväksyä ajatus kilpailun järjestämisestä ja kehoitettiin laatimaan puhvit seuraavain suunnitelmain mukaisesti: (a) että ryntäyksen päämääräksi asetetaan 2,000 tilaajaa; (b) että kilpailevia sarjoja järjestetään kolme sensijaan, että oli esitetty vain yksi; kilpailupalkintojen kokonaissummaa ei kuitenkaan tarvitse kohottaa; (c) että kiertävät asiamiehet jätetään sivuun tässä kilpailussa; (d) että ratkaistaan annetaanko kilpailijoille asiamiespalkkiota; (e) että määritellään palkkakunnat mitkä kilpailevat missäkin sarjassa, sekä säännöstellään pistelukuvun vähin määrä millä minkin sarjan palkinnoille pääsee. Myöskin päätettiin kirjoittaa johtokunnalle painostaen Quebecin alueelle kiertävän lähettämistä, vaikkapa tov. Heliinin. Samoin päätettiin kirjoittaa aluekomiteoille levityskilpailua koskevana.

Vapauden toimitusneuvoston pöytäkirjat luettiin. Niiden kautta selvisi, että tov. R. Pehkonen oli toimestaan irtisanomisensa muuttanut palkankorotusvaatimukseksi, $3.00 viikolta. Samoin ilmeni, että etusivun Canadan uutisten osastolla oleva tov. H. Sula pyytää palkkansa korottamista saman suuruiseksi. Päätettiin kummankin palkkaa korottaa $2.50 viikolta. Tov. Neil'ille, joka oli palannut matkaltaan, päätettiin edelleen myöntää lomaa vastaavan toimittajan tehtävästä, koska kävi selville, että hän tulee lähetettäväksi puhujamatkalle. Tov. Vaara tulee jatkamaan työskentelyään lehden vastaavana toimittajana.

Kustannusliikkeitten kirjeenvaihtoa luettiin. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi,

A. T. HILL, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksessa asiain käsittelyn ja päätöksien kanssa yhtäpitävänä.

E. Pirttinen. A. Korhonen.
(Pöytäkirjan tarkastajat).

Tilatkaa Columbia Gramofoonilevyt ja koneet oman liikkeen välityksellä Vapauden Montrealin konttorin kautta

Leikatkaa irti allaoleva luettelo ja tilatkaa tämän luettelon jälkeen, myöskin suosittelemme $22.50 ja $35.00 Portable mallisia koneita, jotka lähetetään vapaasti.

3064 Sonja Valssi. Raatajan Serenaadi. Hannes Saari.
3047 Aallotar Valssi Skagardin Tyttö Sotiisi.
3078 Lähtö. Vanha Madrid. Hannes Saaren laulama.
3077 Kulkurin Serenadi. Vanhanmaan Sotiisi. Viola Turpeisen ja T. Rosendahlin soittama.
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi. Se Oolannin Sota. O. Pyykkönen.
3001F Äiti Äiti Älä Soimaa Mua. Kevät Laulu. Saimi Mustonen.
3002F Aamu Laulu. Lapsuuden Koti. O. Pyykkönen.
3005 Korjat Pojat ja Tytöt. Kosken Laskijan Morsiamet. O. Pyykkönen.
3006 Kesäillalla. Tuomet Ne Valkeina Kukkii. Otto Pyykkönen.
3007 Matalasta torpasta. Anssin Jukka ja Härmän Häät. O. Pyykkönen.
3009 Lemminkäisen Laulu. Pojat Kun Raitilla Laulelee. O. Pyykkönen.
3011F Kulkurin Masurkka. Vapaa Venäjä. Hanuri soolo.
3012F Näytelmä Pohjolaisista. Tuuli Se taivutti Koivun Larvan. O. Pyykkönen.
3014 Keinulaulu. Laula Tyttö. Jennie Anderson, soprano.
3015F Kerenski. Kaipuu Valssi. Harmonikka ja viulu.
3022 Sain Paljon Luojalta Armahain. Hellallei Minä laulelen. V. Sola.
3024F Juomalaulu. Merimies Rakkautta. Janne Muhonen.
3025 Joulupukin Polkka. Rauha Myrskyssä. Orkesteri.
3026F Viaporin Valssi. Vangin Laulu. O. Pyykkönen.
3027F Rakkauden Kaiho Valssi. Suomen Polkka. Harmonikka ja viulu, Larsen ja Tolonen.
3028 Mustalaisen Surulaulu. Vanha Mustalainen. Jean Theslöff.
3029F Illalla Kävelin. Heikki Hautala. Jean Theslöffin laulama.
3030 Hämärä Polkka.
3031F Helmi Schotises. Viimeinen Valssi. Harmonikka ja viulu.
3032F Rivakka Polkka. Maailman Matti. Leo Kauppi.
3033 Yli Aaltojen.
3034F Volgan Aallot. Tämä Maa. Hannes Saari.
3038 Ostron Tyttö. Hallin Janne. Martti Similä, baritooni.
3039F Sorakumpujen Vainajille. Tehtaassa. Aino Saari.
3040F Kuuliaiset Kottilassa. Helmi ja Kalle. Leo Kauppi
3042 Aikoja Entisiä. Heilini Soitteli. V. Lehto.
3043 Kevät Suomen Metsässä. Käki Valssi. Orkesteri.
3044F Mustalais Ruhtinatar No. 3 Inga Pieni. Aino Saari.
3045F Tiskarin Polkka. Askon Kolmirivinen. Hiski Salomaa.
3046 Mä Oksalla Ylimmällä. Saksan Polkka. Orkesteri.
3049F Laulu On Iloni ja Työni. Heitä Huolet Pois. Leo Kauppi.
3050 Sikermä Suomal. Lauluja I. Sikermä Suom. Lauluja II. Orkesteri.
3051 Katkenneet Kielet Valssi. Laurin Sotiisi Harmonikka soolo.
3052F Salkolan Syntymäkemut. Kallaves. Leo Kauppi.
3053F Salon Ruusu. Masurkka. Keski Yö Valssi. Harmonikka soolo.
3054 Jos Kaikki Suomen Järvet. Sepän Sälli. Martti Similä, baritooni.
3055 Pekkalan Veljet ja Kovapää. Maitojuna ja Romaani. Kirsti Suonio.
3056F Vappu Laulu. Orjan Kevät. Adolf Hovi
3057 Barrikaadeille. Sorretun Elämä. Harmonikka soolo.
3058 Juhannus Tanssit Paksulassa. Kulkijaksi Luotu. Leo Kauppi.
3059 Ei Kyytimies Kiirettä Oo. Valkotuomet. Hannes Saari.
3060F Herra Petteri. Renkjussi Palajaa Sodasta. Leo Kauppi.
3061F Viimeinen Toivo. Syksyn Lehdet. Columbia kolmikko.
3062F Saukkosen Avioero. Oi Mistä Saataisiin. Hannes Saari.
3063F Paimen Poika. Antti Tanssitti Mua. Iida Lovart.
3065F Kehtolaulu. Meripojan Tervehdys. Hannes Saari.
3066 Tuomet Valkoiset. Vilja. Saima Laurila.
3067 Meren Aallot. Oi Tyttö Tule. Leo Kauppi.
3068F Koster Valssi. Muistoja Suomenmaasta. Columbian orkesteri.
3070 Muistojen Valssi. Klarinetti Polkka. Harmonikka soolo.
3071 Venäläinen Kehtolaulu (Russian Lullaby). Babette. Aino Saaren laulama.
3072 Musta Ratsu. Sinikellot. Hannes Saaren laulama.
3073 Vanhan Piian Polkka. Laulu Taiteilijoista. Hiski Salomaan laulama.
3223E Mustalainen. Orvon Kyyneleet. Hannes Saari, tenori.
3075 Soita Mustalainen, Soita! Kuutamoyö. Aino Saari, soprano.
3076 Pois Sormet! Viivin Jenkka. Hannes Saari, tenori.
7006E Laulu Tulipunaisesta Kukasta. Lintuselle. Elli Suokkaan laulama.
8018F Tyttöjen Vienti Sotiisi. Lyytin Polkka, Surut Pois. Harmonikka.
3013F Iloinen Meripoika. Kulkurin Masurkka. Hannes Saaren laulama.
3010F Onnen Tyttö. Kevät. Hanuri soolo.
3223E Mustalainen. Orvon Kyynel. Juho Koskelan laulama.
3023F Vihuri Polkka. Kaiho Valssi. Harmonikka.
3020 Pohjolais Polkka. Taikayö. Harmonikka ja kump.
3037F Mustalainen. Kehtolaulu. Orkesteri.
9032E Orpopojan Valssi. Kalle Aaltonen. Juho Koskelan laulama.
3048 Meripojan Hyvästijättö. Aamutunnelma.
7241E Reisupoika. Kulkurin Valssi. Juho Koskelan laulama.
3041F Marjalammen Jussi. Härmän Häät. Martti Similä.
3064F Raatajan Serenaadi. Sonja. Hannes Saaren laulama.
9003E Pikkunen Poika. Luttisjussi. J. Koskelan laulama
3008F Syystunnelma. Kuula. Yks' lauvantaki-ilta. O. Pyykkönen.
3036F Meripojan Heilat. Hannes Saari.
3079F Talkoo Polkka. Honolulu. Leo Kauppi.
3080F Proletaarit Nouskaa. Korven Raatajille. Hannes Saari.
3081 Emännät Piknekissä. Savon Piian Amerikkaan tulo. Hiski Salomaan laulama.
8082 Juomarin Laulu. Lontoon Jenny. (Mieskuoron avustama), Hannes Saaren laulama.
3083 Aika Poika. Laivan Kannella. Leo Kaupin laulama.
3084 Kansainvälinen. Vapaa Venäjä. Brooklynin S.S. Clubin soittama.
3085 Alaska Fox Trot. Katinka Fox Trot. Akseli Vuorisalon laulama.
3086 Volgan Lotjamiesten Laulu. Punavangin laulu. H. Saaren laulama.

Ruotsalaisia levyjä

22063F Gud Vet, Vem Som Kysserna Nu Valssi. Bättre Och Bättre Dag För Dag. E. Jahrlin soittama.
22052F Musik Mästaren March. John Erickson March. Soittok. soittama.
22028F En Morgan I Skogan Vals. Hammarby Polkka. Lager ja Jahrl soitt. ja Jahrl soittama.
22009F Släckta Fyrar Vals. Jazz Gossen Föx Trot. Hanuri sool
22065F Skepparhistorier Vals. Ga Och Lägg Dej Mamma Foxtrot. Orkest.
22073F Kungl Kronobergs Regementets Parad Marsch. Soittokunta.

Jos tilatessanne ei ole heti varastossa kaikkia tilaamianne levyjä, niin muutaman päivän sisällä hankimme ja tilauksenne täytetään.

Tilaukset 4 dollaria ja yli lähetetään posti vapaasti, pienempiin pitää olla 25 senttiä postirahaa mukana.

Vapauden asiamiesten huomioon otettava, kaikki Vapauden asiamiehet, voivat Vapauteen annetuille takauksilla tilata levyjä ja heille annetaan tavallinen asiamiesten hyvitys. Lähetyskustannuksissa on noudatettava yllä olevaa määritelmää.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1387 St. Antoine St. Montreal, Que.

ENGLANNIN TULOT PIENENEVÄT JA MENOT SUURENEVAT

Englannin valtiorahaston kuluvan varainhoitovuoden kuuden ensimäisen kuukauden ajalta antamien tietojen mukaan nousivat valtion tulot 312 miljoonaan 425,888 puntaan, mikä merkitsee 16,161,482 punnan vähennystä viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Menot nousivat 388,393,255 puntaan, mikä merkitsee 3,636,067 punnan lisäystä samaan aikaan vuoteen 1927 verrattuna. Numeroihin sisältyvät postilaitoksen tulot ja tierahaston tulot, jotka nousevat noin 33 miljoonaan puntaan, sekä 33 milj. puntaan nousevat valtiovelan lyhennyksestä aiheutuneet menot.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena tekstissä lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

SUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

E. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua antaa Mrs. Anna Sarell, 126 Machar Ave., Port Arthur, Ont. (1-K

HYVÄKSI TUNNETTU HIEROJA, Hjalmar Kuvaja, antaa hierontaa ja sairasvoimistelua 108 Machar Ave., Port Arthur. (TrM

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori toimii agenttina A. Andersonin valokuvien valmistusliikkeelle. Postin kautta tulevat kuvat toimitamme täsmällisesti valmiiksi. Rahan seurattava tilausta.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

TORONTO, ONT.

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASta lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

FORD CITY, ONT.

HIEROJA, EUROPASTA TULLUT reumatismi- y.m. hieroja ottaa vastaan asunnossa ja käy kotona. Hanna Ervasti, 288 Albert St., Fort City, Ont. puhelin 4993.

Halutaan tietää

Esiin tulleiden tärkeitten asioitten tähden haluan että Emil Heino ilmoittaa nykyisen olinpaikkansa. Tai jos on joku henkilö joka hänestä jotain tietäisi olisi hyvä ja ilmoittaisi minulle allaolevalla osoitteella: (235

Ludvik Stopsen,
Eckville, Alta., Can.

KIITOS

Fyydän lausua toverillisest kiitokset osastoille ja tovereille jotka ojensivat auttavan kätensä minun hyväksi toimitetussa keräyksessä, joka oli tositarpeeseen, keuhkotautia sairastavalle ja olen ollut viisi kuukautta keuhkotauti sairaalassa ja kotona kuusi kuukautta, ja vieläkin raskaaseen työhön kykenemätön. Keräys tuotti yhteensä $176.06.

Kiitos kerääjille ja avustajille ja kiitos myös yksityisille avunantajille.

Toverillisesti kiittäen

Edward Nyholm,

1179 Drouillard Rd., Ford City, Ont.

SYNTYNYT

St. Josephin sairaalassa, Sudburyssa, lokakuun 24 p. 1928 Vilmalle pikku veikko.

Taimi ja Wm. Kallio.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

TÄNÄ ILTANA TANSSIT

Tänä iltana kello 9 on tavanmukaiset tanssit Liberty-haalilla. Entinen hyvä musiikki ja kurssi.

ARVI MÄKINEN LOUKKAANTUNUT

Eilen illalla noin kello 8—9 välillä loukkaantui lehtemme kirjapainossa työskentelevä Arvi Mäkinen autorikossa lähellä Ritarin farmia Creighton tien varrella. Auton etupyörissä oli ollut joku vika, aiheuttaen sen, että auto lensi ympäri. Kolme muuta autossa ollutta pääsivät pelkällä säikähdyksellä, Mäkinen sai vain lievempiä vammoja käteensä ja jalkaansa, ollen ne kuitenkin sellaisia, ettei ole kyennyt vielä työhönsä.

VANKEJA KARANNUT BURWASHIN VANKIFARMILTA

Viime tiistai-illalla karkasi neljä miestä Burwashin vankifarmilta, katkaisten telefoonilangat mennessään. He myös hävittivät saapuvilla olleiden autojen sytytyslaitteet, siten tehden pikaisen takaa-ajon mahdottomaksi. Miehet ovat huumausaineiden orjia, ja on heistä jokainen ollut Kingstonin kuritushuoneella aikaisemmin eri rikoksista.

TULVAVEDET LASKEVAT

Tulvat, jotka ovat uhanneet katkasta maantieliikenteen Warrenissa ja Worthingtonissa, ovat laskemassa. Sudburystä ei ole autoilla päässyt North Bayhin sitten viime maanantain, sillä tiellä on ollut viisikin jalkaa syvältä vettä.

NUORUKAINEN TUNTEMATTOMISTA LÄHTEISTÄ TULLEEN LUODIN UHRINA

Kävellessään Sudburyn pohjoispuolella C. N. R. radalla, 17-vuotias Nelson Labine sai haavan poskeensa tuntemattomista lähteistä tulleesta luodista. Hän oli kuullut laukauksia, mutta ei ollut nähnyt ampujaa.

PELIPAIKAN PITÄJÄ SAI 100 DOLLARIN SAKON

Fred Doidge, josta mainitsimme eilisessä lehdessä, sai tänään täkäläisessä poliisioikeudessa 100 dollarin sakon tai kahden kuukauden vankilatuomion pelipaikan pitämisestä.

Kymmenen miestä, jotka tavattiin korttipöydän ääressä, sai kukin 10 dollarin sakon ja kulut.

Asian yhteydessä yleinen syyttäjä painosti ankarampien tuomioiden välttämättömyyttä yhä uusiintuvissa tämänluontoisissa tapauksissa.

Whitefish

Täkäläinen S. J. osasto ja naisliitto pitivät yhteiset iltamat Puolustusliiton hyväksi t.k. 13 pnä, tuottaen puhtaaksi $12.85. Rahat on lähetetty asianomaiseen paikkaan.

Samoin naisliitto pani toimeen paikallisen keräyksen tov. F. Luukkosen sairaudesta johtuneen tilanteen lieventämiseksi tuottaen $22.15. Mainitusta keräyksestä ovat Luukkosen vanhukset erittäin kiitollisia.

Vermilion Riverin kyläjärjestö kokouksessaan t.k. 14 pnä päätti pitää yleisen kokouksen kansainvälisen sanomalehtiviikon johdosta tov. A. Lindbergin farmilla t.k. 28 p. iltapäivällä. Tilaisuudessa selostellaan sanomalehtien merkityksestä työväenliikkeessä sekä kom.-puolueen tunnetuksi tekemiseksi henkilöille, jotka eivät vielä ole liittyneet puolueeseen. — K.

TÄRKEÄ TILAISUUS

Täten kehoitetaan ympäristömme asukkaita saapumaan t.k. 30 päivän iltana kello 8 S. J. Whitefishin osaston talolle kuulemaan toveri S. G. Neilin matkaselostuksia Neuvostoliiton kehityksestä ja sodanvaarasta. Tilaisuus on tärkeä työläisille ja etenkin kp:n jäsenille. — J. P.

Afganistanissa levottomuuksia

Joissakin piireissä vastustetaan kansan europalaistuttamista

PESHAWAR, brittiläinen Intia, lokak. 24. — Afganistanilaiset tykistö- ja ratsujoukot ovat toimeenpanneet rankaisuretkikunnan Altimurin solan tienoilla olevaan Ghalsin kylään. Afganistanissa ilmoitetaan puhjenneen levottomuuksia, mutta tarkemmat syyt eivät ole vielä tiedossa.

Joillakin tahoilla arvellaan, että kuninkaan yritykset panna toimeen eräitä europalaisia uudistuksia afganistanilaisten keskuudessa olisi aiheuttanut voimakasta vastarintaa erittäinkin uskonnollisissa piireissä.

JUUTALAISPOGROMEJA UNKARISSA

Budapest, lokak. 24. — Täällä on viime päivinä sattunut pogromeja juutalaisia vastaan teknillisessä korkeakoulussa. Juutalaisoppilaita piestiin pahasti "kristillisten" oppilaiden toimesta. Myöskin kauppaopistossa joutuivat juutalaiset oppilaat pahoinpitelyjen alaisiksi.

Creighton Mine

C.S.J. Creighton osaston näytelmäseura esittää ensi lauantaina Kaarle Halmeen monumentaalisen runoelman "Kuningas Teivas".

Kirjailija on tässä voimakkaassa draamassaan käsitellyt muinaisen Suomen heimojen välisiä valtataisteluita. Taltavin vedoin on kirjailija kuvannut nykyisen riistojärjestelmän perusaiheen, muinaisen yhteiskuntarakenteen ryöstöostoineen. Näiden senaikuisten yhteiskuntamullistusten mukana kutoutuu kappaleen juoneen kohtaloksi ja järkyttävä rakkaustarina. Kaunisti on kirjailija runoelmaansa soinnuttanut muinaisen suomenkielen kaikessa kauneudessaan ja kuvarikkaudessaan, nykyiselle polvellekin ymmärrettävässä muodossa. Sen arvoa lisää kaunis näyttämölle asetus sekä kauniit muinaispuvut.

Saapukaa siis joukolla läheltä ja kaukaa! —S—

Alavon Sauna

on auki 3 kertaa viikossa:
Tiistaina klo 6—12
Perjantaina ja
Lauantaina klo 2—12
339 Antwerp St.
Sudbury — Ontario
— Puhelin 1954 —

Hammaslääkäri
DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette valtamerellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Huom.! Suora yhteys Englannista Suomeen.
Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

"Voi ihmettä ja kummaa! Hah hah haaaa!
NIIN TULETTE ULVOMAAN ENSI LAUANTAI- JA SUNNUNTAI-ILTANA SAAPUMALLA KATSOMAAN NÄYTELMÄÄ

"MINUN VAUVANI"

Kolminäytök. huvinäytelmä
Kirj. Margaret Mayo, suom. Jalmari Finne

—HENKILÖT—

JIMMY SCOT	O. Förbom
MAGGIE SCOT	Annie Lehtinen
WILLIAM HARRISON	K. G. Asiala
KETTY HARRISON	Maiju Hamari
NEITI BETINCTON	Hilda Niittynen
HENRY, ravintolan palvelija	A. Lahti
POLIISI	E. Koski
JOHN	K. Karhunen
MAUD	Helmi Passi
ZOE	Maria Vilponen

Tapahtuu Chicagossa meidän päivinämme.

Sudburyssa, Liberty haalin näyttämöllä
lokakuun 27.28 päivinä
Siis ensi lauantai- ja sunnuntai-iltoina
Sisäänpääsy molempina iltoina: istuimatilat 50c, seisomatilat 40c.
TERVETULOA LÄHELTÄ ja KAUKAA!
Sudburyn osaston No. 16 näytelmäseura.

C. S. J. Creighton Minen Os. Näytelmäseura

esittää

lauantaina, lokak. 27 p:nä, klo 8.30

Kuningas Teivas

(PIRKKALAN VALTIAS)

Nelinäytöksinen draama, kirj. Kaarle Halme.

Henkilöt:	Esittäjät:
TEIVAS, Pirkkalan kuningas	A. Salo
PYYNIKKI, Valtijatar, Teivaan nuorikko	Ida Rautio
LEMMA, Teivaan poika	O. Setälä
KYRO, Lappapäällikkö	E. Pukkila
INKU, Lappanainen, Pyynikin avainpiika	M. Setälä

Tapahtuu kuninkaan talossa Pirkkalassa. Aika tarunomainen.

Sisäänpääsy 50 senttiä.

ALKUPERÄISET SANDVIK
SAHAT JA TYÖKALUT
OVAT AINA PARHAITA

Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.

THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD
TRADE MARK
THIN BACK
WARRANTED BEST SWEDISH STEEL
SANDVIK CANADIAN LIMITED
MONTREAL
MADE IN SWEDEN

Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.

Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä.
Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME
Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

Myytävänä
Lotteja $200.00—$5,500 asti.
Taloja $700.00—$20,000 asti.
Rakennuksia $11,000—$100,000 asti.
Apartment taloja, kauppoja, liikkeitä y.m.
Kysykää
W. Linklaer,
126 Elm St., E.,
Sudbury, Ont. Puhelin 461.

Suomalainen Koti
Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Heikkilän sisarusten Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL, QUEBEC

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (MTr.
MATTI AHO

Suomalainen Matkailijakoti
D. NISKALA
90 McIntyre Street East
North Bay, Ont.

Osuusruokala
Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB,
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

SUOMALAINEN
PALLORUUMA
ja
Parturiliike
Tupakkaa ja virvokkeita saatavana
18 Long Ave., Kapuskasing, Ont.
E. Kopoden. (Tr)

KELLOSEPPÄ
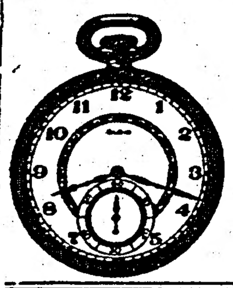
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA sijaitsee
67 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA
Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef. 646 J.—K. A. Merikallio

New Ontario Studio
51½ Third Avenue,
Timmins, Ont.
ME TEEMME ISONNUS- SEKÄ RAAMITYÖTÄ
FILMEJÄ KEHITETÄÄN SEKÄ VALMISTETAAN
Kuvia otetaan päivällä sekä yöllä millä ilmalla tahansa.
Aina avoinna

EASTON'S
HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
J. T. Easton, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777

Pukujen tilaus
on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

Hieroja N. Leppä
Tavattavissa Alex Koskelan saunalla
75 REA STREET
BOX 1803 TIMMINS, Ont.
Huom.! Erikoistilauksella kotiin.

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

NIINIMÄEN
Makeis- ja tupakkakauppa
53 4th Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Varastossamme
ovat viimeisimmät Brunswick levyt. Myymme Brunswick panatrope soittokoneita hyvillä maksuehdoilla. Tulkaa katsomaan meitä teidän joululahja fonografin ostossa.
The Joyal Pharmacy
TIMMINS ONTARIO

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
Box 229 THE FINNISH BAKERY, M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

GOLD RANGE HARDWARE
TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.
Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keittokyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita. lämmitysuuneja, sän-
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.
GOLD RANGE HARDWARE
J. A. QUENVILLE, Omistaja.

UUSI SAUNA
Avattu yleisön käytettäväksi.
Avoinna:
Tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 1:ltä 11:sta
Lauantaina klo 1:sta 1:teen yöllä
Huom.! Hierontaa ja sairaanhoitoa annetaan.
Mrs. Alma Aarnio
52 DUNCAN AVE.
KIRKLAND LAKE ONT.

Suutariliike
Teen kaikkea suutarin työalaan kuuluvaa työtä alennetuilla hinnoilla.
H. Lakanen
52 Duncan Ave.
KIRKLAND LAKE ONT.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA